www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИС[illegible]И Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 19-го ЛЮТОГО 1920. ЧИСЛО 22. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, FEBRUARY 19, 1920. No. 22.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

ВІЙНА ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

Між Галичанами і Наддніпрянцями вже нема роздвоєння.

Пресове Бюро Української Місії у Вашінгтоні „Приятелі України" надіслало нам до оголошення слідуючий комунікат:

Від Н. Багриновського, товариша міністра закордонних справ в українськім правительстві, надійшов до Української Місії у Вашінгтоні урядовий звіт про дійсні політичні відносини на Україні. Сей звіт рішучо заперечує деякі сензаційні поголоски, що послідними часами розширювалися по світі на шкоду Українській Народній Республиці. Звіт звучить:

Поголоска, немовби наш уряд вступав у переговори з большевиками, є безпідставна і смішна. Більша часть нашого уряду є з армією у Винниці. Ми держимо лінію, що проходить через Бар, Жмеринку, Вапнярку, Звенигородку і Таращу.

Після розгрому армії Денікіна наші воєнні сили значно доповнились і ростуть майже з години на годину. Денікін старався перетягнути на свою сторону наш уряд а також і повстанців. Він вимагав від них, аби з ним боролися проти большевиків, але повстанці, памятаючи недавні звірства Денікіна, не хотіли навіть входити з ним у переговори. Українські повстанці признають над собою тільки власть українського правительства і заявляються рішучо проти Денікіна.

Щодо відносин Українців до російських большевиків то держави антанти повинні знати, що не тільки українське правительство (директорія та міністри), але й всі повстанці а навіть українські комуністи (які зрештою становлять незначну меньшість) відкидають рішучо навіть саму можливість якоїнебудь згоди з Совітською Росією. Українці категорично противляться всякій спільній акції з Совітською Росією. Загальна думка є, що російські большевики є тепер ще більшими ворогами України, ніж колинебудь були. Тому не може бути навіть мови про союз з большевиками, політичний чи мілітарний. Противно, боротьба проти них є як найзавзятійша. В самім Киеві українські комуністи відмовляються від всякої участи в совітськім правительстві.

Гідне уваги є те, що навіть в найтяжшу хвилю послідних часів, коли через перехід Тарнавського на сторону Денікіна наше положенне стало було дуже тяжке і сумне, не проявився на Україні зворот в сторону большевиків.

Загальна думка є, що не можна зачинати ніяких переговорів з Совітською Росією, поки Україна не буде независимою державою. Щоби переговори стали можливими, треба насамперед, аби большевики звільнили українську територію від своєї присутности.

У Киеві совітське правительство складається з російських комісарів: Задонецького, Мануїльського й Петровського. У своїх заявах большевики стараються представити українське народне правительство і прихильників независимости України буржуями та контрреволюціонерами.

Щоби зміцнити свою власть, українське правительство має на цілі в як найблизшім часі скликати свого рода Установчу Раду, яко підготовляюче тіло для утворення правдивого парляменту. Вже зачалися приготовання до здійснення сього великого політичного акту. Його необхідність признають всі кляси, всі партії і саме правительство. Здійснення сього не можна відкладати на довший час.

До армії прибувають рекрути повні ентузіязму для справи визволення. Відносини є дуже сприяючі. Ми будемо мати змогу сконсолідувати свої сили та зорганізувати істнованнє держави. Пекуче бажанне спокою і порядку навертає до нас не тільки Українців, але й всіх инших жителів України.

Всі політичні течії, всі партії зійшлися в одним: утворився один національний фронт проти напасників.

Ціла Україна очікує з нетерпеливостю ґенераліссима Петлюри, який підчас свого побуту у Варшаві, де так богато корисного зробив, захорував і з тої причини не міг вернути раньше на Україну.

Тарнавський піддався військовому судови, але суд **оправдав** його, коли він доказав формальними документами, що диктатор Петрушевич дав йому розказ виконати зраду. Яко військовий чоловік він повинен був послухати свого зверхника.

Роздвоєннє між Галичинами і Наддніпрянцями фактично перестало істнувати. Тепер є вже тільки одно українське правительство і всі частини галицької армії заняли своє місце в наших рядах. Нашою акцією командує ґенерал Омелянович Павленко.

1834 ТРУПІВ В БЕРЕСТЮ!

Львівський дневник „Вперед" пише:

В своїм часі ми оголосили 684 імен померших Українців в таборі в Берестю (Буґшопи).

Сьогодня дістали ми поіменний виказ померших в Буґшопах, який дійшов до числа 1834!! Покищо не друкуємо сего виказу, а перше віднесемося о дозвіл дотичних властий.

Наші інформатори заявляють, що виказ сей неповний, бо в Буґшопах померло далеко більше, бодай чи не 2500!!

ЛЯЦЬКИЙ НАПАД НА ПОДІЛЮ.

Львівська ґазета „Слово Польске" з дня 12. січня подає подробиці про заняттє польськими військами Плашковець, Клімашівки і сусідних сіл на Поділю. Ті села заосмотрені були в оруже, а навіть гармати і полеві телефони. На вістку про зближеннє польських військ, виступило село Клімашівка в повній збруї і почало стріляти на польський військовий відділ з гармат. Польський відділ відповів стрілами. Село здобуто; гармати, значне число збруї і муніції селянам відібрано, а провідників укарано. Тасама доля стрінула село Плашківці.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЕНДАР

Українського Народного Союза

НА РІК ПЕРЕСТУПНИЙ

1920

Сей календар має 16 аркушів (256 сторін) битого, але виразного й читкого друку, та гарні й тривалі кольорові окладинки. У нім є 88 ілюстрацій і богато друкарських прикрас.

Ціна враз з почтовою пересилкою 60 цнт.

Гроші проситься висилати моні ордером на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Поголоска про оголошенне савєтської републики на Україні.

ЛОНДОН, 17. лютого. — З Гельзінґфорсу (столиця Фінляндії) прийшла до часописи „Сентрал Нюс" телеґрама, що там надійшли російські ґазети, в яких говориться, що большевики проклямували независиму републику в тій части України, яка знаходиться під їх владою, і створеннє „вічного братнього союза з Совітською Росією".

Згадана телеґрама додає, що президентом сеї нової републики зістав іменований большевицький лідер Петровський.

Севастопіль в страху перед надходячими большевиками.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 16. лютого. — Населеннє Севастополю, великого російського порту на Кримі, попало у такий страшний переполох з приводу наступаючих большевиків, що готові тут повторитися такі сцени, які мали місце в Одесі.

Втікачі з Одеси розказують, ща залоги кораблів були приневолені звертати машинові кріси проти товп, котрі силою вдиралися на готові до відізду кораблі, яким грозило з сього приводу затопленнє.

Большевики переслідують чужинців.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 15. лютого. — Тут прибув вчера через Одесу і Марсилію без цента при души Карло Віґлер, швайцарський консуль в Києві, а з ним 16 його земляків. В недалекій будучности сподіваються приїзду дальших 300 Швайцарців.

Віґлер говорив, що коли большевики війшли до Киева дня 2. грудня, то зрабували а відтак спалили майже всі склепи. Вони арештували всіх чужинців і зрабували їх до крихти, здерши з них навіть одежу й черевики. Многі чужинці були приневолені працювати для червоної армії, або гинути з голоду, тимбільше, що 400 грамів чорного хліба коштувало 200 рублів, фунт масла 500 рублів, кватирка (пів пайнта) молока 100 рублів, одно яйце 40 рублів, пара черевиків 6.000 рублів, а курка 450 рублів. Убрань і біля не мож було навіть ніде подибати.

Швайцарським утікачам взяло 19 днів часу, щоби перебути 440 миль дороги між Киевом і Одесою. Вони були би погинули з голоду, як би не поміч аліянтів. Нарешті їм удалося знайти місце на пароплаві „Бозіс", яким дісталися з Одеси до Марсилії (у Франції).

Віґлер упевняє, що большевики поводилися з чужинцями по варварськи, застріливши паню Бевеші, Швайцарку, за те, що вона перед десяти роками субскрибувала була 150 рублів для Національного Клюбу в Киеві. Англійці, Французи і кількох Американців у нутрі краю перенесли великі страждання під большевицьким режімом, запевняв консуль. Червоні навіть не стараються завести ладу, а рабунки і морди є у них звичайною появою.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ПОЛЬЩА ПОЛИШЕНА ТЕПЕР ВЛАСНИМ СИЛАМ.

Польські імперіялісти хочуть, аби східні границі Польщі сягали по ріки Дніпро і Двину.

ВАРШАВА, 15. лютого.—Неспокій і непевність запанували тепер в Польщі, з огляду на становище антанти, яка не лише опустила тепер Польщу, але навіть налягає на неї, аби заключила мир з большевиками. Становище Ллойда Джорджа було знане тут в останніх десятьох днях, однак польські провідники вірили, що Ллойд Джордж подасться під натиском публичної опінії. Колиж тепер польські провідники почули заяву Герберта Есквіта, котрий сказав, що Польщу і балтійські держави треба змусити до заключення мира, в Польщі наступило безголове.

„Газета Поранна", яка стоїть в тісних зносинах з поглядами ґенерала Пілсудского, каже, що таке становище антанти є шкідливим вмішуванням з її сторони в справі Польщі. Те, що антанта опустила тепер Польщу, незвичайно шкодить польським інтересам.

Пілсудскі заявляє, що Польща мусить тепер опертися на власні сили, і в зносинах з большевиками мусить стати дипльоматично независимою від антанти, а рівночасно навязати порозуміння з пограничними державами. Богато сумніву є щодо питання, чи приймуть большевики польські услівя мира. Польща носиться з гадкою запропонувати большевикам, що підпише з ними мир, коли вони згодяться на демобілізацію своєї армії і коли дозволять Польщі окупувати всі мости на Дніпрі і Двині. Остане треба розуміти так, що Польща заключилаб з большевиками мир, колиб ті згодились на границі історичної Польщі.

Англія каже, що справу мира або війни з Московщиною нехай рішають самі народи.

ЛОНДОН, 16. лютого. — Андрій Бонар Ло, правительственний речник, заявив нині в палаті послів, що Велика Британія повідомила балтійські держави, Фінляндію і Польщу, що справу мира або війни з савєтською Росією вони мусять рішити на свою власну відвічальність, а Велика Британія обмиває собі від всього руки.

Се є урядова заява англійського правительства у відповідь на питанне, які кроки пороблено зі сторони антанти, аби пограничні держави заохотити до заключення мира з савєтською Росією.

Антанта годиться, щоби Німеччина сама судила оскаржених генералів.

ЛОНДОН, 16. лютого. — У відповідь на німецьку ноту, що правительство Німеччини всилі арештувати оскаржених о воєнні злочини Німців і доставити їх антанті, останна вислала заяву, що годиться, аби німецьке правительство само судило оскаржених перед найвисшим трибуналом в Липську. Антанта застерігає собі лише право предкладати трибуналови оскарження на обвинених, а також застерігає собі право узнати, чи кінцевий засуд оскаржених є справедливий, чи ні. Коли антанта узнає, що засуд липського трибуналу є несправедливий, вона має повне право покликати оскаржених перед власний трибунал і перевести ще раз розправу.

Баварські монархісти.

МОНАХІЯ, 16. лютого.—Орґанізоване монархістичної партії в Баварії вже покінчилось. Нова партія стремить до привернення в Баварії монархії, не оглядаючись на те, який режім буде в инших краях німецької републики.

ДЕНІКІН ЩЕ РАЗ ХОЧЕ ПОПРОБУВАТИ ЩАСТЯ.

Розбитий на голову реакціонер заключив угоду з козаками.

НОВОРОСІЙСЬК, 2. лютого. — Ґенерал Денікин змінив своє становище в дечім і вступає тепер в нову фазу політичнього розвою. В результаті угоди з козаками він остає дальше головним командантом, але перестає бути диктатором і хоче бути демократом.

Договір щойно заключено в Катеринодарі, столиці кубанських козаків, де має бути зорганізоване нове правительство. Вісім членів правительства мають бути відвічальні перед народньою радою, а міністрів війни, фльоти, комунікації і поживи именує сам Денікін і вони є відвічальні перед ним. Постановлено, що земельне питаннє має бути сейчас порішене. Ся интересна угода наступила по цілотижневих переговорах між Денікином і козацькими провідниками.

Підчас переговорів в Катеринодарі Денікин виголосив до козаків промову, в якій сказав між иншим: „За наші невдачі одні винуємо других. Військові винують цивільних, цивільні військових; козаки критикують добровольців, добровольці козаків.

„Однак факт є, що наш відворот почався на вороніжськім фронті, де проти нас виставлено велику силу. На ростівськім фронті в нас була більша сила, однак жовніри стратили духа, бо позаду ведася пропаґанда проти високої команди і проти цілий, за які ми боролись".

Вдаривши опісля на тему, що кубанські козаки стараються створити независиму републику, іґноруючи інтереси Росії і сіючи в той спосіб зневіру і невдоволеннє в армії, Денікин сказав: „Я стою за єдиною Росією. Рівночасно я зробив антанті деякі заяви щодо пограничних народів. Перше, я признаю фактично независимість пограничних правительств, що поборюють большевизм; друге, будучі відносини між пограничніми народами і Росією повинні бути означені спільним договором між ними і всеросійським правительством, а антанта має тут грати ролю посередника. Коли козацька рада буде наставати на створенне окремої козацької держави з независимою армією, я і добровольча армія вицофаємось, а тоді прийдуть большевики і заллють цілу Кубанщину.

„Я воюю за Росію. Мені не ходить о силу, але мілітарна власть головного команданта повинна бути абсолютна. В моїй програмі є:

„1. Єдина і неділима Росія.

„2. Донські і кубанські армії мусять бути нерозлучними частями російської армії.

„3. Большевизм воювати до кінця.

„4. Широка автономія для козаків.

„5. Правительство чесних людий, що не належать до крайних партій, включаючи й козацьких представників.

„6. Виборний парлямент з дорадчою силою.

„7. Земля для селян і робучих козаків.

„8. Забезпеченнє інтересів робітника.

„9. Всеросійські установчі збори для встановлення форми правительства. Особисто я спротивляюсь воювати за форму правительства, і буду служити під монархічним або републиканським урядом, залежно якого забажає нарід".

Між козаками і Денікіном прийшло опісля до острої перепалки щодо сили парляменту. Козаки зажадали, аби парлямент, перед котрим відвічає правительство, мав власть законодатну, і Денікін згодився на домагання козаків.

Покищо нині годі ще предвидіти, які політичні наслідки буде мати ся нова угода і становище Денікіна.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ПРЕЗИДЕНТ ГРОЗИТЬ АНТАНТІ.

Каже, що вицофає з сенату мировий договір.

ВАШІНГТОН, 17. лютого. — В ноті до союзних правительств 10. лютого президент Вілсон заявив, що вицофає з сенату мировий договір і договір в справі союза з Францією, наколи антанта заперестане радитись його у переробл(ю)ванню мапи Европи.

Сильний протест проти поневолення Чорногори.

НЮ ЙОРК, 17. лютого. — „Сон-Геральд" помістив нині сильний протест Вітнея Воррена проти поневолення Чорногори Сербією, називаючи се злочином, який повинен бути відпокутуваний.

„Найбільше наганним і неоправданим актом мирової конференції є правдоподібно викреслення з світової мапи чорногорського королівства, балканської держави, котра ніколи не піддалась в турецьке ярмо і успішно воювала повних 600 літ. Сей акт є ніщо инше лише злочин. Його оправдують тим, що Чорногорці бажали злучитися з Югославією, правленою Караджорджевичами, і за тим заявились самі при помочи плєбісциту. Але тямити треба, що сей плебісцит відбувся під наглядом Сербів, котрі окупували сей край, і під грозою сербських баґнетів.

„Король Микола заслугує на симпатію. А се лише покарана невдячність сербського правительства, котре, будучи в 1914 році загрожене Австрією, поспитало Миколу телеґрамою, „чи може Сербія числити на братню і неограничену поміч Чорногори на случай оружнього конфлікту з Австрією?", а у відповідь на се дістало заяву, що „Сербія може числити на братню і неограничену поміч Чорногори в критичний момент для сербського народу; ваша доля буде нашою".

„Микола дальше зателеґрафував до наслідника сербського престола: „Мої Чорногорці є вже на фронті, готові вмирати за спільні ідеали".

„І Чорногора виповіла перша війну і боролась до останнього без помочи антанти. Микола і його правительства, прогнані з рідного краю, оснували свій осідок у Франції, де їх держать до нині, бо Сербія інтригує. Микола сказав: „Коли мій нарід не хоче мене за короля, дуже добре, але позвольте мені бодай повернути і жити як приватний горожанин у моїм рідним краю, бо я Чорногорець".

На се не хочуть дозволити, бо Сербія знає, що його поворот бувби знаком для загального повстання і прогнання зрадливого гостя і фальшивого приятеля.

„Замісць вдячности і відплати за жертви і льояльність Чорногорці найшлись тепер бідним предметом для заспокоення імперіялістичних забаганок кровавої сербської династії, під ярмо котрої поставлено Чорногорців силою. Се не можна повірити, але воно є фактом, що сій маленькій державі, котра перша вступила на лісту воюючих, не дозволено вислати свого представника на мирову конференцію. Що в такім случаю означають славні слова Клєманса: „Нема вже більше малих народів; всі є рівні; право належиться однаково для великих і для малих"?

„Я ще раз кажу, що усуненнє Чорногорців з мапи є злочином, який повинен бути відпокутуваний.

„Нехай живе Микола і його нащадки. Слава непобідимим Чорногорцям, що через століття не страхались турецької небезпеки. Слава їм незабутнім через слідуючі століття".

Заостреня на пресу.

ВАШІНГТОН, 16. лютого. — Щоби меньші ґазети могли мати достаточну скількість паперу, посол Фоллер, з Іллінойс, вніс законопроект, аби заборонити пересилати почтою недільні часописи, що мають більше як 48 сторін друку; всі дневники, тижневники і двотижневники, що мають більше як 16 сторін друку, і місячні та квартальні видавництва, що мають більше як 100 сторін друку.

Естонія ратифікувала мир.

ЛОНДОН, 17. лютого. — Естонський парлямент, як доносить іскрограма з Москви, ратифікував мир з савєтською Росією.

ГРОШІ

ДО ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, УГОРСЬКОЇ УКРАЇНИ

ТА ДО ИНШИХ КРАЇВ В ЕВРОПІ

посилайте через

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В НЮ ЙОРКУ,

КОТРЕ Є ОДИНОКОЮ НАРОДНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ В АМЕРИЦІ.

Американсько-українське Бюро висилає гроші беспечно, певно і під повною гаранцією.

Посередничить у відшукуваню кревних і знакомих в старім краю.

Полагоджує всякі старокраєві справи судові, спадкові і ґрунтові.

ВИРОБЛЯЄ ПАШПОРТИ і дає всякі інформації в справах виїзду до краю і як спровадити сюди родину зі старого краю.

ПРОДАЄ ШІФКАРТИ на всі корабельні лінії до і з Европи.

ВИСИЛАЄ ПАКУНКИ ДО СТАРОГО КРАЮ

від 50 до 200 фунтів ваги.

В пакунках можна посилати поживу лиш в бляшаних пушках (кенах), а з одежі старатись посилати переважно все нове.

Оплата виносить по 20 ц. від фунта ваги, за пакунки о вазі меньше як 50 фунтів платить ся за цілих 50 фунтів.

Асекурація виносить по 5 ц. від кождого доляра вартости висланих річий.

Обовязком отже кождого Українця є, у всіх тих справах удавати ся лишень і виключно до свого власного бюра і недавати ся ошукувати ріжним чужинецьким, часто ворожим нам, аґентам.

Клич „Свій до свого!" повинен знайти тут повне застосоване.

Пишіть отже по всякі інформації у висше наведених справах на адресу: 10ч—

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,

30 E. Seventh Street, New York, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
To Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ВІДПОВІДЬ Д-РА ОСИПА НАЗАРУКА.

В попередному числі подали ми за віденською газетою „Боротьба" промову **д. Семена Вітика,** в якій він різко критикував політику **д-ра Евгена Петрушевича,** диктатора Галицької України, в часі його побуту в Камениці Подільському і закинув йому вину, що віддано було Галицьку Армію під команду денікінських наїзників.

В той спосіб, впрочім, представляють справу і другі українські газети в старім краю, а за ними і тутешні.

Однак аби суд був справедливий, мусимо вислухати обі сторони: і тих, що обжаловують і обжалованих.

Длятого подаемо отсе за віденською газетою „Український Прапор" письмо **д-ра Осипа Назарука,** одного з провідників української радикальної партії з Галичини, котре буде рівночасно відповідю на обжаловання.

Пригадаємо, що др. Осип Назарук був з Галицькою Армією на Україні, а його імя звісного борця за волю українського народу, і його характерність та чесність є запорукою правдивости його слів.

З тих слів пізнаємо, чи справедливо є так судити Галичан, як се роблять деякі люди в старому краю, а за якими безкритично повторяють ті осуди всякі шікаговські тижневі цокотухи, досолюючи своїм братям з Галицької України іменем зрадники, запроданці і т. д.

Ми не гадаємо оправдувати віддачі Галицької Армії під команду наїзників-денікінців і також осуджуємо її, але в судженню хочемо бути справедливі.

І для сеї справедливости подаємо отсе також голос д-ра Назарука.

Письмо його звучить:

УКРАЇНСЬКА АРМІЯ В ЧАСІ КАТАСТРОФИ.

Катастрофою був перехід обох українських урядів — галицького й наддніпрянського — на чужу територію: галицького на румунську, наддніпрянського (Директорії) в більшій части на польську. Перехід сей почався в ночи з 15. на 16. падолиста, 1919. Сталося се безпосередно наслідком так званого переходу армії до Денікіна. Се факт, коло якого почали творитись ріжні легенди, що досі баламутять суспільність.

Як же ся справа виглядала в дійсности? Що катастрофа наступить, ясним було вже давно передтим. Тільки дуже наївні люди дурили себе до кінця якоюсь сподіваною допомогою із заходу. **Допомога в санітарних засобах і одягах була-б армію поставила на ноги. Але такої допомоги ми не одержали і не могли одержати з політичних причин.**

Сальський, при кінці міністер війни наддніпрянської України, чоловік розумний і серіозний, заявив на одній із спільних нарад отверто: **„Війна для нас скінчена. Поконала нас не мілітарна сила ворогів, але тиф".** Шеф штабу наддніпрянської армії, **Капустянський,** потвердив виводи і висновок Сальського і жадав, щоб вислати послів до Денікіна.

Остання спільна нарада представників обох українських урядів і армій відбулася дня 12. падолиста, 1919, в будинку Диктатури в Каменці. Тривала вона від години 4 пополудни майже до ранка. Всі без виїмки здавали собі справу з того, що Денікін не удержиться і що дні його вже почислені. Але всі розуміли також (з виїмкою двох), що ми ще скорше впадемо ніж він. **Сальський** говорив: **„Наддніпрянська Армія не має заспокоених навіть елементарних вимог; вона опору давати не може. Галицька армія в такімсамім стані. Вона в більшости вже окружена. Гроший нема. Большевики вправді переходять до нас, але вони хочуть перебратись до Махна. Положенне безвихідне".**

В часі продишки сотник **Стефанович** з постачання заявив членови Директорії Макаренкови: **„На фронті від 9 днів нема що їсти. Навіть старшини продають на харч останні чоботи. Шпиталі в страшнім стані: ранені рвуть з трупів шматки, щоб обандажувати собі рани. Галицька армія не дістає навіть десятої частини гроший, яких потребує".**

Ще дня 28. жовтня, 1919, шеф штабу Галицької Армії, генерал **Ціріц,** з походження угорський Українець, чоловік поважний і незвичайно солідний, звізитував всі корпуси Галицької Армії і дійшов аж до полевих сторожий. Він ствердив, що **всего 6% галицьких жовнірів мало плащі, а з офіцирів як хто мав 2 пари біля, то вже вважали його богатим, бо міг перебратись. Десятки тисяч наших жовнірів лежали хорі на тиф без ніяких ліків, без одягу, часто без даху над головою, завалювали перони стацій і звичайно не мали навіть соломи під голову.** Була думка, подаватися взад перед Денікіном. **Але тоді треба було залишити весь обоз, всю артилерію** (бо болота були такі, що й порожних возів коні не могли тягнути), **а що найважнійше: десятки тисяч хорих на тиф і ранених, яким уже ніхто був би не дав ні ложки страви ні води. Хорі й ранені протестували. Зрештою — куди було цофатися? Ми мали вже між нами наочних свідків польських звірств і масових убийств у Берестю і инших польських таборах. І кілько могло вицофатись? Значно меньше, ніж виносило число тих, що лежали в тифовій горячці...** Получення між Нач. Командою Галицької Армії й поодинокими частинами були в значній части перервані або так утруднені, що на порозуміннє треба було тижнів. Супроти того всего Галицька Армія остала — вона просто фізично не могла вицофатися і не **мала куди.** Кождий ворог, який надійшов би, був би її захопив.

Так виглядав так званий „**п е р е х і д**" до Денікіна. **Ніякої політичної умови з Денікіном не заключено.** Умова Тарнавського, який ділав без відома уряду, уневажнена. Мала бути зложена в політичних справах комісія, яка доси не зложена. Заключено мілітарну умову, якої зміст відомий. До 12. грудня 1919 р. Денікінці заосмотрили Галицьку Армію в санітарні засоби, білє, троха одягу і т. п. Ніодного галицького відділу не розброїли; до внутрішніх справ Галицької Армії не мішались. Наша армія відпочала і нині знов становить силу, з якою мусять числитись і большевики, що тепер дійшли знов до берегів Чорного моря. Хто був у Галицькій Армії, той остав при ній. **Ніодин Галичанин, ніодин Наддніпрянець** (а тисячі наддніпрянських старшин служило в Галицькій Армії) **не відійшов до денікінської армії, хоч богато з петлюрівської армії перейшло туди безпосередно.**

Навіть в найтяжших хвилях дисципліна Галицької Армії стояла високо.

Се все факти, які в належнім світлі представляють тих людий, які вічно кричать і лають, самі не знають чого хочуть. (Інформації про те, що діялося з Галицькою Армією, коли вона знайшлася у Денікіна, привіз сюди курер, який на днях прибув до Відня).

Др. Осип Назарук.

ПОЛЬЩА КОЛИШНЯ І ТЕПЕРІШНЯ.

Чи історія повторяеться, а радше, чи повториться.

Польський селянин ніколи не був вільний.

В 1374 році заведено в Польщі примусову панщину.

Аж до смерти Жигмонта II. Августа (1572) обрабовувала шляхта польський нарід з усіх горожанських і політичних прав.

Земля разом з народом сталась була абсолютно власностю шляхти, котра мала над людьми повне право життя і смерти.

Як польська шляхта виконувала своє право, можна зрозуміти із слів польського історика з 18. століття Лелєвеля, котрий так пише:

Шляхта вважає хліборобів і селян за псів. Такого вислову вживають ці гидкі люди, котрі, як убють селянина, котрого називають хлопом, кажуть, що вбили пса.

Оттакі то „порядки" Поляки намагались заводити і на чужих землях, на які нападали для сеї цілі.

В часі найстрашнійшої неволі в Польщі, Українці були вільні люди. Їх землі були в союзі з Литвою, а селянство в краях українських і литовських було свобідне.

Колиж польська шляхта в 1569 році в злодійський і розбишацький спосіб зробила так звану Люблинську „унію", якою нібито злучила і нібито „на віки" Польщу з Литвою, а Україну взяла на свою кольонію, першим ділом тої шляхотської „унії" було запровадити на землях литовських і українських свою панщину, якою та шляхта-наїзниця переміняла вільних людий у рабів.

Та переміна вільних людий у рабів тягнулася довгі літа, але не ішла так легко як в Польщі, де народ приняв неволю в спокійному терпінню.

Ще в Литві ішло поневоленнє народу лекше.

Але на Україні ішло дуже тяжко. Дуже тяжко було поневолити вільного Українця.

Нарід відповів на польську неволю революцією.

Для оборони своїх народніх вольностий створив народнє військo — козацтво.

Козацтво — се вільне військо вільної України боронило постійно і завзято її волі проти неволі, яку їй несла із заходу шляхотська Польща, аж дійшло до загально-народнього повстання за Богдана Хмельницького, коли не лиш ціле козацтво України, але цілий її народ станув немов одно зорганізоване військo проти неволі шляхотської Польщі, а в обороні своєї старої волі української.

Не треба було великої агітації, бо кождий Українець знав, за що стає до бою проти зненавидженої та осточортілої Польщі. У всіх була одна думка, від одного краю України до другого: Прогнати з України та убити польську неволю.

І нарід осягнув побіду. Побив польську неволю і вибився на свободу.

Правда, не мав ще сили доволі і злучився з Московщиною, але се було тільки для оборони проти шляхотської Польщі.

Історична конечність пхнула Хмельницького до союза з Московщиною. Той союз України з Московщиною приніс конець Польщі.

• • •

Нині події зложились так нещасливо, що Польща, яку убив Хмельницький, знова повстала.

Повстала вона така, як була перед Хмельницьким. Такасама шляхотська, такасама невільницька і такасама заборча.

Першим кроком тої відбудованої старої небіжки Польщі було знова так як в минувшині — посягненне на українські землі і їх вольности.

Перша річ — шляхотська Польща вдарила забором на Західну Україну і принесла їй свій історичний дар — неволю; стала вільних людий перемінювати в рабів.

Що-ж дальше буде?

Чи світ обернеться до гори ногами і в 20-тому столітті буде жити се, що не могло навіть животіти в 17-тому столітті?

Чи повториться стара правда і стара боротьба за стару добру українську свободу?

В сьому немає ні найменьшого сумніву, що повториться стара правда і стара боротьба за українську свободу.

Український нарід буде її вести аж до повної побіди.

Колиж шляхотська Польща своїми злочинними замахами на українські вольности доведе до того, що український нарід вдруге прийде для самооборони до якогось порозуміння з другими народами, а між ними і з московським, то хто знає, що з цілою Польщею ще буде.

Гра зі свободою народів є дуже небезпечна, се повинні би навіть такі Поляки знати. Але пануючі кляси перед своїм упадком все звичайно відзначаються найбільше своєю глупотою, тож годі і від Поляків вимагати, аби знали і розуміли своє положеннє.

Вони приходять звичайно до зрозуміння свого положення аж тоді, як вже їх ведуть на кару.

РІЧНИЙ ЗЇЗД У. Н. КОМІТЕТУ.

(Протокол з Річного Зїзду Українського Народнього Комітету в Злучених Державах, що відбувся в днях 15. і 16. січня с. р., в готелі Пенсилвенія в Ню Йорку).

(6)

(Продовженнє).

Звіт директора головної канцелярії У. Н. Комітету.

Опісля слідував звіт директора Канцелярії У. Н. К., д. **Павла Вікула,** котрий говорив:

Перед тим, як дати звідомлення канцелярії необхідно подати короткий нарис історії і розвитку канцелярії, щоби ті, що інтересуються справою, мали представлення, в яких умовах і при яких обставинах та робота провадилась. Тому почну з самого початку основання канцелярії.

В лютім, 1919, др. Білик від імени Екзекутиви У. Н. Комітету заангажував мене провадити канцелярію, знаючи, що я мав практику в сім ділі. Канцелярія містилась в маленькому офісі У. Н. Комітету на 70 пята евеня, де ледви можна було повернутися. До відізду д-ра Білика до Парижа ми у двох працювали, а як він поїхав, я зостався один і провадив всю канцелярську роботу до того часу, доки не був відбудований дім У. Н. Комітету. В сьому часі працював ще в офісі д. Онуфрій Ковальський, обовязком котрого було ходити між Американців та інформувати їх про українські справи, а коли була заваль роботи, то він теж писав листи в англійській мові і перекладав з чужих мов на українську і навпаки. В серпні канцелярію було перенесено до власного будинку на 30 Іст Сема улиця, і тоді було заангажовано стенографку д. Стефанію Тимкевичівну. Пізнійше в жовтні було заангажовано д. Миколу Дячишина як секретаря Канцелярії. В грудні було заангажовано книговодця д. Івана Добрянського, котрий добре знае книговодство, а фінансова справа потребувала ведення книжок по модерній американській системі. Тепер сили Канцелярії У. Н. Комітету складаються з 4 осіб, а іменно: П. Вікула, М. Дячишина, І. Добрянського і панни С. Тимкевичівни.

Діяльність Канцелярії можна розмежити на слідуючі відділи:

1. Відповіді на листи.
2. Висилка друків.
3. Висилка грамот.
4. Висилка відзнак, членських карток, чартерів і марок.
5. Висилка відозв і телеграм.
6. Висилка комунікатів до американської преси.
7. Організація і переведеннє віч.
8. Організація нових місцевих У. Н. Комітетів.
9. Висилка книжок і ріжних видань У. Н. Комітету.
10. Книговодство і виказ жертв.
11. Веденнє файлів, або систематизація листів, письм, друків і документів.

Відповіді на листи.

Самий головний і відповідальний відділ Канцелярії се відповіді на листи від місцевих У. Н. Комітетів і від приватних осіб. Щодня отримується від 30 до 50 листів, на котрі зараз пишеться відповіді. Листи бувають ріжного характеру. Більшість із запитами, на котрі часами потрібно давати довгі і подрібні відповіді. Кожний відповіджений лист разом з копією відповіді кладеться на файл і легко відшукується, коли се потрібно.

Висилка друків.

Друки, як то: викази жертводавців, звідомлення, замовлення, листовий папір та коверти тисячами висилаються що місяця зараз по замовленню до місцевих У. Н. Комітетів і майже з кожним листом залучується зворотна коверта.

Висилка грамот.

Найтруднійшою річию була висилка грамот тим жертводавцям, що жертвували 5 дол., або більше. Наприклад місцевий У. Н. Комітет просить вислати грамоти, кому належить, а не подае числа. Потрібно вишукувати у виказах тих людий, що мають дістати грамоти; дуже часто вписувати їх імена і тоді висилати. Всіх грамот вислано до сеї пори 8.895.

Висилка відзнак, членських карток, чартерів і патріотичних марок.

Канцелярія У. Н. К. вислала до 15.000 членських відзнак і членських карток до 150 місцевих У. Н. Комітетів, так що У. Н. Комітет числить тепер до 15.000 членів. Точного числа не можна подати, бо деякі місцеві У. Н. Комітети до сеї пори ще не прислали виказів.

Всіх чартерів до місцевих У. Н. Комітетів було вислано 87. Перед тим, як висилаеться чартер, до кождого комітету висилаеться заяву, в англійській і українській мові, для підпису урядників, що вони годяться і приймають конституцію, правила, статут і постанови У. Н. Комітету. Із 150 місцевих У. Н. Комітетів до сеї пори тільки 87 прислало підписані заяви. Чому решта не прислала, на се трудно дати відповідь і сим ми просимо всі місцеві У. Н. Комітети, котрі до сього часу не дістали чартера, зголоситись до канцелярії, а заява знов до них буде вислана для підпису.

Патріотичних марок було вислано до місцевих У. Н. Комітетів на суму 25 дол. для кождого, що дає в заагльній сумі 3.750 долярів. На великий жаль, гроший за продані марки було надіслано від місцевих У. Н. Комітетів ан суму дуже невелику, і гроші й марки тримають у себе ще урядники деяких місцевих У. Н. Комітетів. Тому е пожадании, щоби всі секретарі місцевих У. Н. Комітетів дали в короткому часі звіт про продані марки і звернули гроші й решту марок.

Висилка відозв і телеграм.

Підчас протестів проти польського нападу на Західню Україну було вислано за кожним разом до всіх місцевих У. Н. Комітетів, братств і товариств коло 4.000 відозв і копій протестів та телеграм і адресованих коверт.

Висилка комунікатів до американської преси.

Всякі комунікати до американських часописів, які виготовляло Пресове Бюро У. Н. К. були друковані і висилані канцелярією У. Н. К. Про скількість комунікатів була згадка у звідомленню д. М. Райта, директора Інформаційного Бюра.

Організація і переведеннє віч.

Вже до першого українського Народного Зїзду заснувалось в цілій Америці 60 місцевих У. Н. Комітетів, що станули під проводом Українського Народнього Комітету. А за короткий час число місцевих Комітетів зросло до 152. Такий успішний розвій треба до певної міри завдячити вічам, які У. Н. Комітет уладжував в цілій Америці. Віч відбулося чотириста вісім, а зборів около тисяч пятьсот. На них зясовано народови сучасне положенне на Україні і наші вигляди на будуче; потребу єднання української іміграції в Америці, щоб в той спосіб скорше здобути послух у правительства і нести поміч Україні, та ухвалено тисячі протестів, які вислано телеграфічно до президента Злучених Держав, до американського міністерства заграничних справ і на мирову конференцію в Парижі. На вічах уладжувано збірки на Фонд оборони Галичини і заохочувано загал до постійного складання жертв.

Український Народній Комітет зарядив по всіх місцевостях Америки протестаційні віча проти польського наїзду на Українські землі на дні 15-го червня, з яких вислано 332 протестаційних каблеграм на мирову конференцію в Парижі і 332 протестаційних телеграм до Вашінгтону. Ті віча відбулися в 21 стейтах Злучених Держав.

Однак протестаційні віча Український Народній Комітет уладжує дальше. Дня 4. січня, 1920, відбулись вдруге такі масові віча і з них вислано 2.472 протестаційних телеграм до Вашінгтону.

Рівночасно з висилкою телеграм Екзекутива У. Н. Комітету і місцеві комітети постарались, щоби про ті віча були довші або коротші статті в американській пресі. Се має для української справи велике значінне, бо Америка починає обзнакомлюватися з нашими змаганнями і витворюється публична опінія в користь України, яка буде мати велику вагу на остаточне розвязанне української справи.

На вічах промовляли бесідники, яких назначував У. Н. Комітет, а іменно: добродії: Роман Слободян, Гаврило Слободян, др. Семен Демидчук, Микола Дячишин, Микола Величко, Юліян Павчак, Онуфрій Ковальський, Олександер Неприцький-Грановський, Семен Ядловський, Кость Кирчів, Дмитро Штогрин, Осип Логин, Іван Добрянський, др. Кирило Білик, Іван Каштанюк, Михайло Беля. З Американців: конгресмен Джеймс А. Гемил, адвокат Вілієм Дж. Кернс, бувший сенатор Квин, сенатор Коплемен і Мілтон Райт. Крім сего промовляли і місцеві бесідники.

Кромі віч відбулось по Америці велике число протестаційних походів, котрі зробили велике враження і здобули серед Американців чимале число приятелів для нашого народу.

Організованне нових відділів У. Н. Комітету.

В хвилі, коли зорганізовано канцелярію У. Н. К., було всего 72 відділи. З того часу безвпинно ведено переписку з поодинокими людьми з других місцевостий та заохочувано їх до закладання нових місцевих У. Н. Комітетів. Наслідком сеї праці є се, що в теперішню хвилю У. Н. Комітет числить 152 відділи. В тійсамій цілі в деяких місцевостях устроювано спеціяльні віча і запрошувано на них своїх, а навіть чужих бесідників.

Висилка книжок та инших видавництв У. Н. Комітету.

Всякі видання У. Н. Комітету, які були призначені до розсилки до визначнійших одиниць серед Американців, Канадійців і Англійців, до ріжних інституцій і державних урядів в Америці і заграницею, були розсилані у великих скількостях персоналом канцелярії. Про всі ті видавництва була згадка на иншому місце. Крім сього майже кожного дня дістае канцелярія замовлення від ріжних одиниць і книгарень на ріжні видання У. Н. Комітету і сейчас їх полагоджує.

Фінансове діловодство та викази жертв.

Одною з найтруднійших річий, які полагоджувала канцелярія, се було веденне фінансових книг і подаванне виказів. Хотяй книги фінансові провадили люди инші, як се ясно з попередніх звітів, то одначе канцелярії приходилось полагоджувати нераз богато річий. У звязи з книговодством, як переписку, щоденну евіденцію і т. п. Позатим канцелярія вела точний реєстр жертводавців та виготовляла копії і розсилала до часописів.

Веденне файлів та систематизація праці.

Всяку переписку, а також инші справи що входять в обсяг діяльности канцелярії, ведеться після найновійшої американської системи. Всякий лист і всяка найменьша справа е зарекордована в осібних книгах і полагодженне всякої справи е теж реґістроване зовсім осібно. На основі сього е так ясний перегляд, що всякий і чужий чоловік може точно і в кожній хвилі віднайти потрібну річ. Відповіди на кореспонденції мають свої копії, так що не може бути найменьшого непорозуміння. Осібно ведеться адресар. Є кільканайцять відділів адресаря, почавши від поодиноких осіб, а скінчивши на найбільших організаціях.

На закінченне можна сказати, що діяльність канцелярії збільшаеться, так як збільшаеться діяльність самого У. Н Комітету. Всяка найдрібнійша справа, яка входить в обсяг У. Н. Комітету, приходить рівночасно і в обсяг праці канцелярії. Коли і в деяких напрямах канцелярія не могла виконати своїх обовязків як слід, то можна се приписати тільки тій обставині, що праця поширялась дуже скоро, так, що нераз годі було в пору впоратись навалом праці. Однак є повна надія, що на будуче всьому зарадить добра система нашої канцелярії.

(Дальше буде).

ЛИШ МИ САМІ.

Я запитався раз у моря —
Як нам в краю позбутись горя?
Та море мовчки хвилі гнало
І ради в відповідь не знало...
Тоді звернувся я до вітра —
Як нам змінить старе повітря?
Та вітер в полі щось шепоче,
Відповісти мені не хоче...
Питаюсь я тоді у сонця —
Чи воля гляне у віконця?
Та сонце наче усміхнулось
І від питання відвернулось...
Нарешті я взиваю бога —
Колиж моя країна вбога
Від мук пекельних відпочине?
Та бог мовчить!... І люд наш гине...
Ні бог, ні вітер, сонце й море...
Мабуть ніхто вже не поборе
Укоренілі наші муки —
Лиш ми самі і наші руки!...

Ол. Неприцький-Грановський.
Мансон, Сріб.

ПРАЦЯ ОБНОВИ В ГАЛИЧИНІ.

(З львівського українського дневника „Громадська думка", з 15. січня 1920).

Війна винищила незвичайно наш край. Перемаглювали його кілька разів ріжні армії. Зводилися на нашій землі страшні бої. Тисячі дітий нашої землиці пішли проливати кров за чужі їм цілі, тисячі других витрачено в імя тих самих цілий. Тисячами заповнено всякі Талєргофи. Одних мордували Москалі за австрійські ідеали, других Австрійці за московські почування. Мобілізація і пізнійші покликання до армії і помінної служби не щадили наших людий, бо ті, в чиїх руках була сила, то були люди чужі, часто ворожі нам, які своїх щадили — нашим коштом. Тож ні потреби рільної господарки, ні ремесла, ні кооперативної інституції не находили узглядненння. Мусів іти кождий, хочби як для нас потрібний, а дуже часто до військової служби неспосібний. Ніхто й ніколи нас не щадив.

Усе те мусіло спричинити руїну нашого життя, занепад народньої будівлі, ледви що доведеної тяжкими зусиллями послідніх поколінь до якого-такого стану.

Та прийшла пора, що як здавалося, принесе нам нагороду за всі муки і жертви. Здавалося, що ми заживемо своїм життем на своїй таки вольній землі.

Надії покищо не оправдались.

Прийшла ще страшнійша руїна, якій і кінця не видко.

Що-ж нам супроти сього діяти?

Чи, як деякі слабодухи за весь той час робили — кидати рідну землю і на чужині шукати захисту? Чи власне остати на позиції, закусити зуби і братися до нової будови на пожарищі?

Так, другої дороги для нас немає. Всі зусилля треба обернути на обнову того, що зруйноване. Руки до праці. Хоч буря шаліє, хоч бють громи в нас, нам не кидати свого діла, але робити свою чорну роботу. Не змогли ми вибудувати величавої будівлі-палати, ставмо хатину маленьку, а свою, рідну. Ніхто сього за нас не зробить. Ніяка „орієнтація" без праці нічого нам не принесе, бо ми не діти щастя. Даром нам ніколи нічого не прийшло і відай не прийде ніколи.

Та нехай се не спричиняе в нас зневіри. Противно, най се нас до тим більшого труду спонукує. Самі на собі оперті і для себе будуймо рідну хату.

Ніяка праця нехай для нас не буде замала. Нехай кождий остане і працює на своїм хоч би найменьшім постерунку. Нехай не сміє казати: Я до великих діл сотворений, не можу робити великої роботи, тож кидаю всі, і нероблю нічого, або йду в світ за ним шукати красшої долі. **Се дезерція препогана, яку нам усім побоювати треба.**

Вже досить мали ми еміграції, яку кожда російська офензива відновлювала; досить марновання сил на вичікуванне ліпшої долі на чужині; досить витирання чужих передпокоїв та туманення себе, що то праця для красшої будучности. **Її ніхто чужий нам не дасть, як що ми собі самі її не збудуємо. Про се вчить нас історія хоч би наша власна протягом послідних шести літ.**

З того виходить лиш марнованне прилюдного гроша свари; взаїмні обжалування, та поборювання, чого ми вже свідками, Тож до повороту на рідний ґрунт завізвімо всіх. Нехай вертають орати запущену ниву.

А робітників нам треба богато.

Жде обнови культурна праця: наших шкіл богато зачинених, наука і письменство, так як би перестали жити в нас, економічні товариства, крім центральних, майже зовсім завмерли. Усюди застій, мов би повільне конанне, тож треба нам ратувати те, що є ще до ратовання. Треба відновляти школи і засновувати нові, особливо фахові, які дали би нам ряди независимих робітників, спосібних до відбудови основ независимости кождого народу і його економічного добробуту.

Треба нам оживити всі галузи письменства і науки, та далі стреміти до створення університету й академії наук і мистецтва.

Треба обновити нашу просвітну і господарську організацію серед народа: просвітні і господарські кружки.

Треба нам обновити нашу **економічну організацію:** покликати до діяльности занепавші каси, спілки та сотворити нові товариства, кредитові, торговельні і продукційні. Новий час вимагає нових форм. Усюди повстають нові міліонові товариства акційні, спілки з обмеженою порукою, тож і ми на той рід орґанізації звернім увагу. Притім тямити належить, що те, що перш мож було зробити з сотками корон, тепер вимагає великих тисячів. Тому власне звертаємо увагу на потребу творення великих інституцій. Се буде найкрасше уміщенне добробуту. При помочі більших капіталів не тільки наша торговля буде могти користати з перших жерел закупна, але також ми згуртуємо в нашихруках збут богатьох продуктів на як найкориснійших умовах для продуцента-рільника.

Ми зможемо також приступити до продукції і то як напрямі перерібки господарських артикулів, так і у напрямі продукування річий в господарстві конче потрібних.

Ми досі звичайно продавали свої продукти в сирім стані: молоко, збіже, пашу, худобу, дерево і т. ин. і весь хосен з їх перерібки, який є значно більший від зарібку рільника, ішов у чужі руки.

Чи не могли би ми мати спілкових пекарень, цукроварень, гарбарень, тартаків і других підприємств для перерібки рільничих продуктів?

Чи не могли би ми позасновувати **фабрики мила, свіч, обуви, рільничих знарядів і машин, хатної обстанови? Чи для відбудови сіл не мож би творити будівельних спілкових підприємств?**

Люди в нас і є цілий ряд знаменитих техніків, позбавлених тепер державного хліба; є свої голодуючі майстри та робітники безробітні.

Не брак також гроша в скринях, у всяких скритках, де він бутаїє та щораз більше тратить на вартости замісць рости через хосенну льокацію. Тож треба одних і друге звести до купи; в давних і в нових організаціях згуртувати людий і капітали та взятися з усею енергією до обнови нашого економічного життя. Хто не йде вперед остае позаду. Тож не ґаїти нам часу, а всіми силами братись до праці на всіх полях народнього життя.

Д. Коренець.

Родимці!

МАЄМО ЧЕСТЬ ВАС ЗАВІДОМИТИ, ЩО ВІД ДНЯ 10. ЛЮТОГО С. Р. ВИСИЛАЄМО ДО ҐАЛИЧИНИ ТІЛЬКИ ПОЛЬСЬКІ МАРКИ ПО НАЙНИЗШІМ ДЕННІМ КУРСІ. — ТАКОЖ ТЕЛЕҐРАФІЧНО. — СПІШІТЬ СЯ З ВИСИЛКОЮ ГРОШИЙ, БО КУРС ІДЕ В ГОРУ. — ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ.

З поважанем

Nemeth State Bank,

ІВАН НЕМЕТ, президент.

Головний офіс:

10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

Філія:

1597---2ND AVE., COR. 83RD ST., NEW YORK, N. Y.

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цілім сьвіті через міліони людий, котрі знайшли в нім велику поміч **на болї ревматизму, невральгію, перестуду, біль горла, болї в грудях і плечей, симптони інфлюензи.**

Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і наклейку на самій фляшці. Уважайте на сю продажну марку при купованю оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через дві ґенерації.

Пейн Експелер продаєть ся всюди де продаєть ся лікарства **35 центів** і **70 центів** за фляшку.

Виробльований через.

F. AD. RICHTER AND COMPANY,
326-330 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА!

ФОНОГРАФ без труби з 4 ПІСНЯМИ ЛИШЕ ЗА $28.00.

Ґарантований на 10 літ.

Вишліть $5.00 депозит а решту коли одержите машину.

Висилайте замовленя до одного з наших склепів:

GREATER N.Y. PHONOGRAPH COMPANY,
310 Grand St., New York City.

MANDEL TALKING MACHINE COMPANY,
52 E. 23rd St., New York City.

Оба склепи отворені від 9. рано до 10. веч.

Ми також направляємо всякі музичні інструменти.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА ПРОПУКЛИНУ

5000 ТЕРПЛЯЧИХ ОДЕРЖИТЬ PLAPAO ДАРОМ НА ПРОБУ.

НЕ КОНЕЧНО ОБТЯЖУВАТИ СВОЄ ЖИТЄ НЕВИГІДНИМ ПОЯСОМ РУПТУРНИМ.

Таку благородну оферту зробив сам винахідник сеї чудової методи, ділаючої через день і ніч, щоби скріпити утомлені мязні, аби позбути ся остаточно невигідного пояса цілком і то без небезпечних операцій.

Нічого не платить ся.

5000, котрі напишуть, пішле пан Стуарт достаточну скількість Plapao без кошту аби їх цілковито випробувати. За сю пробу не платить ся нічого ані тепер ані пізнійше.

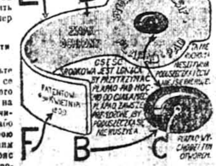

Перестаньте носити пояс.

Так, перестаньте носити пояс, бо се знаєте з власного досьвіду, що пояс на рутуру є лишенчимось хвилевим, або фальшивою підпорою перед розвалюючим ся муром. Бо пояс сдавлює круженє крови, підриває лише терплячого здоровлє. Но щож довше носити пояс на рутуру. Тут є добре средство, котре можете випробувати для власного вдоволення і то цілком даром.

Уживає ся в подвійній цїли.

Перше: Першою і найголовнїйшою цїлю Plapao-Pads є, що раз приложене вмцно прилягають до ослаблених мязнів, і придержують лік так званий Plapao, який має прикмету стягання і котрий в получению зі складниками лічничими липкої маси ділає на приспішене кружения крови, відсвіжує в сей спосіб мязні і приводить їх до правильного стану, сили і елястичности. Тоді доперва, а не скорше, можна надіяти ся уступлення рутури.

Друге: Маючи силу прилипаючу, щоби запобігати зсуваню ся човечия, Plapao-Pads оказались важним чинником в удержуваню рутури, котрої пояс не є в силі удержати. Сотки людий старих і молодих являли ся перед урядником уповажненим до відбирання присяги, присягнуло, що Plapao-Pads вилічили їх рутуру цілковито — деякі з тих рутур були в дуже грізнім стані і дуже старі.

Заєдно ділають в день і в ночи.

Важною прикметою лічення Plapao-Pads є, що триває розмірно лише короткий час до осягнення успіху. А то з сеї причини, що діланє є безперервне через 24 годин на добу отже через день і ніч.

Нема недогідности, жадної невигоди і жадного болю. Кождої хвилї, коли спите або працюєте, се знамените средство непамітно вноже в мязні нове житє і силу, якої то сили потреба тим мязням черевним, аби удержати внутренности в нутрі черева без штучної внішної підпори.

Plapao-Pads оправдане.

Правила, на яких Plapao-Pads ділають, можуть бути легко зрозумілі, коли глянете на повнешу ілюстрацію і коли перечитаєте слідуюче поясненє:

Plapao-Pad є зроблений з сильного гнучкого матеріялу „E", котре має прикмету поддавати ся до рухів тіла і цілковита вигода в ношеню. Внутрішна його сторона є липка, подібно як пластер, хотяй ріжнить ся він від пластру, що запобігає, аби човечие „B" зсувало ся в нісце

„A" се є побільшений конець, котрий прилягає до ослаблених мязнів і котрий запобігає зсуваню ся Plapao-Pad.

„B" є човечие формоване в сей способ аби замикало отвір рутури, запобігаючи зсуваню ся внутренностий з черева. В човечии знаходить ся збірник, а збірник наповнений є ліком майже цілющим о прикметах стягаючих. З хвилею, коли лік огріває ся через тепло тіла, стає течую і витікає тоді в отвору означеного буквою „C" і вноже ся через дірковаті отвори в тіло, щоби скріпити мязні і стягнути отвір рутуровий. „F" се є довгий конець Plapao-Pad, котрий прилягає до бедрової кости, а бедрова кість будучи твердою частю чоловіка, додає Plapao-Pad-ови знаменниту точку оперта.

Спробуйте се на мій кошт. Не посилайте гроший. Хочу Вас пересьвідчити своїм власним коштом, що можете побороти рутуру.

Коли утомлені мязні відзискають свою силу і елястичність; коли болюча і небезпечна протрузія згине; коли враженє „пертя в долину" мине цілком безповоротно і коли відзискаєте свою силу, животність, енергію і чертвість, і коли Ваш вигляд поправить ся під кождим зглядом так, що навіть Ваші товариші звернуть на се увагу. —

Тоді дізнаєтесь, що Ваша рутура є поборена — і будете мені за се щиро вдячні, що я Вас нарадив приняти сю цілющу безплатну пробку.

Пишіть нині по сю безплатну пробку

Пересьвідчіть ся особисто о його вартости. Не посилайте жадних гроший, бо пробка не коштує Вас нічого, а може Вам принести ліпше здоровлє, котре важить більше, як щире золото. Приймїть безплатну „пробу" нині, а через ціле житє будете вдоволені, що скористалисьте з сеї оферти. Напишіть картку, або виповніть сей купон нині, а відворотною почтою одержите вільну пробу Plapao з книжочкою пана Стуарта, котра пояснює рутуру, яко презент. Ся книжочка пояснює, в який спосіб ся метода одержала диплом і нагороду золотий медаль в Римі і першу нагороду в Парижи і кождий терплячий на сю страшну недугу повинен мати сю книжочку

5000 читачів може одержати се безплатне лічене. Попит напевно буде величезний, аби отже не дізнали завоху пишіть сейчас. 22чщо2

Пішліть купон нині до
PLAPAO LABORATORIES, INC.,
Block 3071, St. Louis, Mo.

По безплатну пробу Plapao і книжочку о рутурі.

Назвиско ....

Адреса ....

Відворотною почтою одержите безплатну пробу Plapao.

Сергій Шелухин.

ЗРАДНИКИ І ПАТРІОТИ.

Російські імперіялісти, бувши панрусами, централістами і реставраторами старої Росії, взивають зрадниками естонських, литовських, українських, грузинських і т. п. патріотів, які не хотять мати над собою їх ярма і, борючись за рівність, братерство та свободу, шукають ґарантій для сих благ в орґанізації власних національних незалежних держав.

Рівність, братерство й свобода — се найвищі загальнолюдські блага, і через те на кожній людині лежить обовязок боронити їх. Без них людське життє було-б позбавленим моральних підстав. Ось через що боротьба за свободу вважається священною у всіх народів. Тим борців за неї завше шанують, а ніде і ніяк не вважають за зрадників. Навпаки зрадниками вважають тих, хто утворює неволю.

Не були-ж зрадниками Американці, коли повстали проти своїх єдиноплеменників Англійців за свою свободу. Не були зрадниками і Українці, коли в XVII. вікові повстали проти Поляків, а в XVIII. проти московського царя за свою свободу. Не були ними й Італійці, які вели боротьбу за обєднаннє Італії і свободу її. Не були зрадниками і Серби та Греки, коли повставали за свою незалежність проти Турків. Не були ними і Чехи, і Поляки і ин. в своїй боротьбі за свободу. Не є ними і нинішні Українці, бо вони ведуть борню за свою свободу, свою національну державу і свій національний розвиток. Сі святині для Французів, Англійців, Італійців, Чехів, Поляків і инших народів — є святинями для Українців.

Память Американця Вашінгтона, Італійця Ґарібальді, Українця Богдана Хмельницького і їм подібних борців за свободу свого народу і вітчини ушановано монументами, як память великих народніх героїв і патріотів.

Боротьба за свободу народа вимагає як найбільшого альтруїзму та самопожертви, тоді як зрада, стремління до позбавлення когось свободи і бажаннє панувати над поневоленими народностями живуть протилежним тому чуттям еґоїзму, яке нищить висшу моральність в її корінї. Ось через що ті, що нищать чиюсь свободу і воюють проти борців за неї, вживають завше найганебнїйших та найжорстокійших засобів проти своїх супротивників і найлютійших знущань та кар над переможеними. Ось через що той, хто поможе борцеві за свободу, морально повисшається, і навпаки. Не дурно держави, в яких панує терор і на всім почуваєтся моральний занепад, самі занепадають і розвалюються. В них бракує того, що будує життє і дає йому розвиток.

Інтереси людськости в борні за свободу остілько солідаризуються з інтересами народностий, що англійський поет Байрон їздив помагати Грекам проти Турків, французькі добровольці їздили помагати Американцям проти Англічан, Шведи й Французи помагали Українцям Богдану Хмельницькому, Мазепі, Орлику, український поет Старицький їздив помагати Сербам в їх борні за свободу проти Турків. На сі виступи за чужу свободу їх подвигнули висші моральні емоції духа. З них бере собі силу і справжній патріотизм, який не має в собі нічого зоольоґічного. Через те тих, хто нищить чиюсь свободу або бореться проти оборонців її, ніяк не можна вважати за дійсних патріотів. Людскість складається з народностий, які уявляють собою органи її, через що той, хто шкодить народностям, тим шкодить і людскости, і своїй народности, як членові і частині людскости, чого дійсний патріот ніяк не повинен робити. Все, що гуманне, завше проґресивне. Діяльність, направлена проти свободи, завше противна проґресові; — який-же справжній патріот буде противником гуманности, свободи і проґресу людскости, а тимсамим і своєї народности! Ворог народности і її розвитку є ворогом людскости, а тому ніяк не може вважатися за патріота. Навпаки, друг народностий і їх розвитку є другом людскости, а тому для якої народности він працював би — він уже тим працює і для своєї народности, як справжній патріот.

З сього морального жерела черпав собі силу натхнення український поет Шевченко, коли в своїй поемі „Кавказ" кликав горців Кавказу боротися проти російського царя за свободу. Він добре знав, що держава, яка будується на нищенню свобод своїх народів і одкидає вимоги гуманности, не має морального виправдання для свого істнування і через те в відповідний час мусить розвалитися, як штучний бездушний казенний механізм, що держиться не орґанічними моральними звязками, а тілько грубою формальною зовнішньою силою.

Як член українського Кирило-Методієвського братства, яке в своїм славянофільстві перше в 1847 році поставило на всю височінь питанне про славянську еманципацію, Шевченко мріяв про те, щоб Руські (Московці), Українці, Поляки, Чехи, Серби і взагалі всі Славяне розірвали пута неволі, утворили кожен свою незалежну республіканську державу з своїм урядом і на підставі взаємин славянської родини склали-б союз незалежних славянських держав для ґарантії своїх свобод та національного розвитку кожної з них. По сьому пляну царська імперіялістична Росія повинна була-б бути зруйнованою, щоб на її місці виросла велика федерація славянських народів. Сей програм в 80-тих роках український діяч Драгоманов поширив до інтернаціонального змісту, бо включив до нього і неславянські народи.

Литовська, грузинська, українська і т. п. справи є справи свободи і еманципації — вони цілком аналоґічні висше вказаним справам Американців, Греків, Сербів, Італійців і инш. в їх боротьбі за свободу.

На тій-же моральній підставі руські революціонери, ведучи боротьбу проти царя і уряду за свободу, не були зрадниками. Цар, служити якому його піддані присягали, повинен був дбати про народню свободу, а не нищити її. Позаяк він своїм режімом нищив її, то через те став зрадником народові, тому не були зрадниками ні памятні в історії російського визвольного руху декабристи, ні ті, що в кінці февраля 1917 року утворили в Росії революцію, якою владу царя скасували. Ся-ж сама льоґіка повинна бути прикладеною і до пореволюційних часів, і до всіх тих, хто ставить себе на місці царя й робить, як він робив, хоч би на те місце ставили себе не тілько окремі люди, а навіть партії або ціла народність, чи її представники.

За царських часів Росія уявляла собою тюрму народів, в якій всі народности позбавлено було свободи, в тім числі і руську. Але-ж ся остання мала права державної народности, яких инші не мали, і вже тимсамим була поставлена над ними висше. Через те Руські на своїй мові мали і університети, і школи, і книжки, а Українцям довгий час не вільно було на своїй мові навіть пісню заспівати. Упривілльоване становище державної народности, надаючи Руським більше прав, ніж иншим, і утворюючи їм панування над иншими, в основі підкопувало моральний принцип рівної достойности людий, а тимсамим і принцип рівности, братерства і свободи. Сього нїяк не могли зрозуміти, та не розуміють і досі навіть найлівійші руські кола, виховані в ідеях імперіялізму, централізму і панрусізму так глибоко, що се стало основою їх світогляду.

Цілком натурально, що поневолені народности, ставши по революції вільними і не бажаючи сепаруватися од Руських, шукали такої перебудови держави, щоб вона, замість тюрми, стала-б світлицею вільних народів. Америка і Швайцарія в загальних основах були для того готовими зразками. Але-ж сьому рішучо спротивилися, починаючи з правих і кінчаючи лівими, майже всі державні громадські руські кола, світогляд яких викристалізувався в ідеях централізму, руської монополії на державність і в зневазі до прав на розвиток инших народностий.

Засліплені перспективами панування над иншими народностями і одкинувши геть всі демократичні принципи рівности, братерства і свободи, Руські поставили своїм завданнем утворити з Росії нову тюрму народів, а на себе взяти ролю тюремщиків. Сим для народностий, які до революції позбавлені були свобод, а по революції мусіли-б знову надіти на себе ярмо національної, політичної, культурної, економічної і громадської неволі, касувався змисл самої революції. По революції Руські зісталися без гимну, а виходило так, що вони і по революції могли вживати тойсамий старий гимн, перемінивши тільки слово „цар" на „Руські", а за ворогів вважаючи всі недержавні народности. Не треба було особливих заходів навіть для переміни декорацій, а суть зіставалася та-ж сама.

Коли з центру Росії стали ширитися анархія та безладдя, то окремі народности мусіли приспішити організацію у себе своєї влади, щоб забезпечитися від лиха, яке йшло з центра Росії. Одначе, російський уряд сьому рішучо спротивився, не визнаючи ні для кого навіть маленької автономії. На сім ґрунті між Українцями і російським урядом виник конфлікт, для розвязання якого приїздив в Київ Керенський, Церетелі та Терещенко. Було зроблено богато взаємних уступок, але-ж російський уряд не виконав і не додержав свого слова, а панруською та централістичною політикою все більше руйнував можливість ладу і ширив анархію та безладдя. Після сього ініціятиву в справі утворення ладу і зміцнення свобод взяли на себе інородці в наслідок чого Українці на 3—6 вересня 1917 р. скликали зїзд народностий до себе в Київ. На сім зїзді було визнано необхідним негайно утворити самостійні національні держави з своїми урядами і виробити плян перебудови Росії на федеративну республіканську державу. Для того кожна з нових держав повинна була утворити у себе конституанту. Ідею всеросійських установчих зборів було відкинуто, позаяк через більшість Руських на тих зборах, вони переважали-б всіх і своїми голосами фактично вирішали-б все не тільки за себе і для себе, а і за Українців, Латишів, Грузин і т. д. Се касувало-б в основі всяку свободу народностий і проголошене на зїзді право кожної з них на самовизначеннє.

Проти сього пляну, одначе, Руські рішучо повстали, визнаючи Росію тільки як державу централістичну з поневоленими їм народностями. При таких умовах і позаяк Руські цілком одкидали всякі можливости федерації, то для нових держав зіставалося тільки істнувати окремими незалежними державами. Ясно, що можливість істнування великої свобідної Росії з утвореною в ній, замісць казенної одноманітности, союзною єдністю народів і держав, розбили панруси. Таким чином. Руські зрадили свобідній Росії і її народностям, одсепарувалися з своїми еґоїстичними інтересами од народностий для поневолення всіх собі і повели й далі свою противну всякій свободі імперіялістичну, централістичну та панруську політику. Зрада спільній справі свободи була в дійсности зрадою Росії, яка розпалася. Коли-б в 1917 році вони погодилися на федерацію, то Росія може й не розбивалася-б і напевне ні вона, ні новоутворені національні держави не переживали-б нинішнього тяжкого становища. Дальнїйша поведінка Руських, од правих і до найлівійших кол, була такою, що нині ні про яку вільну федерацію з Росією не може бути й речі. Авторами розвалу і всіх бід стали Панруси-централісти всіх партій і напрямків.

Особливо вороже вони поставилися до Українців, в боротьбі проти яких не шанують ні науки, ні правди, ні етики, ні чемних засобів. Причиною сьому служить їм матеріяльна заінтересованість, бажаннє й далі експльоатувати поневолену Україну і свідомість неправдивости своєї справи. На Українців вони звернули найпильнїйшу увагу ще й тому, що український нарід, бувши найчисленнійшим між інородцями, для будови своєї незалежної держави має історичні державно-правні основи, а для істнування її має всі цілком очевидні дані, і, нарешті уявляє собою піддержку для слабших народностий проти поневолення та порабощення їх.

По договору 1654 року (див. „Повне Зібр. Російських Законів") Українська Народня Республіка, зберігаючи свою державність включно до права зноситися з чужими державами, обмеженого тільки відносно Польші та Турції, по добрій волі пійшла під протекторат московського царя. Ніякої влади руського (московського) народу український нарід на себе не приймав і над собою ніколи не визнавав. Революція 1917 року звільнила з під влади царя, як народ руський, так і народ український однаково. Позаяк між ними був єдиний юридичний звязок — цар, якого не стало, то сим самим між руським і українським народами не стало ніяких державно-правних звязків. Народи сі, в наслідок скасування влади царя, розвязалися, і український нарід вернувся політично в своє попереднє становище Української Народньої Республіки, яке мав в 1654 році. Без царя він став відносно Руських і инших окремим і самостійним субектом міжнародного права, яким був в 1654 році і як такий утворював і писав свої міжнародні договори з Шведією, Московщиною, Турцією, Трансильванією і т. д.

Для вирішення питання про новий політичний союз з Руськими і форму його треба було, щоб Українці попереду вирішили се питаннє на своїх установчих зборах, подібно тому, як се було в 1654 році, але-ж скликаних на підставах нових умов життя і відповідно їм. Українці в принципі були не проти федерації, про що й зазначили у всіх чотирьох універсалах Центральної Ради, але-ж Руські все те одкидали увесь час, бо визнають єдину форму єдности — порабощення Українців Руськими. В дальнїйшому, як уже було зауважено, Руські своєю ворожою і аморальною поведінкою, походами большевиків та чорносотенців і реакційних організацій на Україну, ворожнечею й безмірною злобою проти Українців і їх руху до відродження й свободи, знищили в Українців навіть думку про якусь можливість входити з ними в свобідні політичні звязки. Взявшись за відбудованнє Росії, вони забули, що в тюрму ніхто по своїй охоті і добрій волі не йде, і що злоба, ненависть, ворожнеча та бажаннє поневолити й припинити людий ніколи не творять згоди і не будують життя, а тілько руйнують.

Цілком натурально, що новоутворені держави мусіли подумати про союз між собою для самооборони.

З сього не трудно бачити, хто справді веде будуючу патріотичну роботу, а хто руйнує мир, лад і щастє, як народів новоутворених держав бувшої Росії, так і самої нової Росії.

Париж, 1. січня 1920.

(„Воля").

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ НА НАЙЛУЧШІ КОРАБЛІ ДУЖЕ СКОРОЮ І ВИГІДНОЮ ЛІНІЄЮ ВИСИЛАЄ СТАНДАРД БАНК

На вступі звертаємо увагу тим, що хотять в короткім часі вибрати ся домів, а мають пашпорти, то нехай не чекають а зараз присилають завдатки, щоб замовити місце собі на шифі. Ми нікого не силуєм, щоб вимінював або купував гроші, як другі несовісні агенти роблять. Ті, що не мають пашпортів нехай звернуть ся до нас, а ми в протягу короткого часу можемо кождому Українцеви приготовити пашпорт. Всі ті, що одержали жовті картки або почтові картки від конзуля, нехай не ждуть а пришлють нам, а ми в скорім часі доручимо їм пашпорти. Ми помагаємо візувати пашпорти всіх конзулів, цілком даром. Звертайтесь до нас за всіма інформаціями, а ми Вам уділимо їх радо.

1000 МАРОК 9.00 ДОЛЯРІВ

разом з пересилкою і повною ґаранцією висилає наш банк до Галичини. Ми стоїмо в звязи з европейськими державними банками і тому ми єсьмо в силі переслати Ваші гроші скоро і безпечно по таншім щоденнім курсі. Видаємо чеки до всіх сьвітових банків, приймаємо ощадности на банкові книжки, за котрі платимо 4 процент, полагоджуємо всякі нотаріяльні справи. Наш банк відтвертий кождого дня до 8-ої години вечер.

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ LEDERER'S BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ЕКСТРА! ДАРОМ!

Вишлемо кождому пачку театральних гроший, з якими можете мати много утїхи і уходити за богатого, як також каталоґ найліпших годинників, грамофонів і инших цікавих і подиву гідних новостий, хто надішле 15 центів марками на покрите коштів і пересилки. — Пишіть сейчас і адресуйте: 10ч28

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Avenue, Dep. 12,
CHICAGO, ILL.

ТЕПЕР

є найвигіднійша пора

КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТИНГ", котрий оферуємо по слідуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ҐУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 19ч157

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, по ціну. Напевно защадите гроші. Пишіть по взірці і каталоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, CITY.

БИЗНЕС ОСНОВАНИЙ В 1889 РОЦІ.

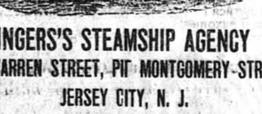

SINGERS'S STEAMSHIP AGENCY
265 WARREN STREET, РІҐ MONTGOMERY-STREET,
JERSEY CITY, N. J.
Tel. Montgomery 364.

НАЙСТАРША АҐЕНЦІЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, ІСТНУЮЧА ВІД 30-ТИ ЛІТ.

ВИМІНА ГРОШИЙ ЗАГРАНИЧНИХ. — ВИСИЛКА ГРОШИЙ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА. — ПРОДАЖА ШИФКАРТ НА ВСІ ЛІНІЇ КОРАБЕЛЬНІ ДО І З ЕВРОПИ.

В справах пашпортових як рівнож в справах старокраєвих — спадкових і т. и., зголошуйте ся або пищіть до нас.

У НАС РОЗМОВИТЕ СЯ ПО УКРАЇНСЬКИ.

Бюро наше містить ся в поблизу всіх стацій зелізничих, 10 мінут дороги від Ню Йорку і всіх корабельних ліній.

НЮ ЙОРК В СНІГОВИХ ОКОПАХ (ТРЕНЧАХ).

Нині, в середу, буде два тижні, як Ню Йорк напали сніги і закули його в студені кайдани.

Однак свободолюбні Нюйорчани не піддались холодному наїзникови, а виповіли йому війну. Виступили з мотиками, з мітлами, сокирами, сапами і т. д.; лише кошіб бракувало. Хто з чим міг, спішив до оборони нападеного міста, а тимсамим до оборони своєї хати і родини.

Вийдеш з хати, снігу не перебредеш, так засипало усі усюди. По улицях тягнуться поволи, немов по горах в Чорногорі, вози і що хвиля перестають; то візник пробує підкопати колеса і викопати їм кусник проїзду; може як дібеться ще пару кроків. Далі, стоять рядом стріткари (трамваї), мовчки, закуті снігом. То він їх взяв в полон і не видасть без бою, або без доброго окупу.

Правду казати, місто безборонне проти сього наїзника, однак надії не тратить. Може пригріє весняне сонце, а може теплий дощ сполоче безмежні і незглубимі сніги. Але ні, сонце пильнує свого бізнесу і заховується невтрально.

Не було иншої ради, тільки стати до бою з цілою силою та ужити всіх способів, аби осягнути побіду, щоби Ню Йорк був безпечний для демократії.

Ужито найновійшого способу війни, від тренчів. Зачато копати тренчі і відтам атакувати наїзника. На війну місто дало кілька міліонів долярів.

На сім образку бачите наш Ню Йорк в тренчах.

Від лівої руки бачите полісмена і одного цивіля, що копають тренчі. Понад них, горою їде віз снігами, ярами, по асфальтовій улиці, а з неба сипле снігом, ой сипле, та не пересипле.

По середині бачите тусаму історію, тільки завважите двох молоденьких добровольців. Вони не лише копають тренчі, але стоячи в снігу, розтоплюють його своїм теплом і в той спосіб усувають сніг, а набираються всяких недуг від простуди і промокнення. У розмові вони хотять собі пригадати, чи в давних часах були такі снігові напади на їх бідне рідне місто.

А від правої руки бачите хлопця, що змітає сніг із сходів своєї хати. Мече снігом на прохожих, котрі лютуються на нього, але він не пардонує. Як вам не до „рихту", каже, то чого волочитесь в такий час. Сидіть дома, а ні то ставайте до роботи.

А долом, долиною, вже тренчі викопані і баби ідуть ними в модних капелюхах. Малі хлопці зачали модні капелюхи бомбардувати снігом, бож то війна.

Майже два тижні війни не принесло ще Ню Йоркови побіди. Снігови прийшов на поміч мороз і перемогти його ще тяжше. Ню Йорк готовий дати і більші фонди, аби збороти лютого наїзника, але всетаки рахує, що сонце скоро зломить невтральність і прийде йому наратунок і спасенне.

Columbia

Українські Рекорди.

Хорові і сольові пісні є всіма люблені.

10 Inch 85 cts.

E-4448 { Дівча в сінях стояла. / Ой у лузі.

Ви раді би посідати у своїй хаті все те, що українські хори співають. Сї дві пісні належать до найгарнійших людових пісень а знамениті голоси хору збільшають красу сих пісень. Ваша хата буде відчувати брак, як не буде у ній сих рекордів.

E-4264 { Ой не сьвіти, місяченьку. / Чи є в сьвіті молодиця.

Тут находить ся рекорд, що дає повну діжку веселости і робить властителя рекорду богачем утіхи. Обі пісні складають ся з гарних мельодій, живого співу і знаменитої гри на пяні, скрипках і челъо. Набудьте їх і наповніть Вашу хату веселою музикою.

Рекорди з гарними солями і штучним свистом.

Д. МЕДОВИЙ, тенор.

E-3772 { Ох, я нещасний. / У сусіда хата біла.

ГАЛЯ ПИСЬМЕННА, сопрано.

E-3885 { Ой, на горі терень. / Од села, до села.

E-3949 { Баламути. Свист сольо, з акомп. орхестри. / Чумак. Свист сольо, з акомп. орхестри.

Спитайте у Вашого продавця о новий катальоґ Міжнародної Інструментальної Музики

Кождий продавець Columbia радо відограє для Вас сї рекорди зовсім безплатно. Він дасть Вам також катальоґ українських рекордів Columbia. Жадайте їх у него.

Рекорди Колюмбія віддають найліпше голос на Колюмбія Графоноля. Ціна $32.50 до $2.100.00.

Коли купуєте плити, то жадайте тільки плити „Колюмбія" і подайте число плити.

Звертайте увагу на сю торговельну марку на всїх плитах Колюмбія.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

ВИТНІТЬ ПОВИСШЕ ОГОЛОШЕНЄ, ЗАЗНАЧІТЬ ХРЕСТИКОМ У СІМ ОГОЛОШЕНЮ ТОЙ РЕКОРД, ЯКИЙ ВИ ХОТІЛИБ КУПИТИ, ВИПИШІТЬ ПОНИЗШЕ СВОЄ ІМЯ І АДРЕСУ І ВИШЛІТЬ ЦІЛЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ ДО НАС ВРАЗ З ЧЕКОМ, ЕКСПЕРЕСОВИМ АБО ПОЧТОВИМ МОНІ ОРДЕРОМ НА ПОКРИТЄ НАЛЕЖИТОСТИ ЗА ВИБРАНІ РЕКОРДИ, А МИ ВИШЛЕМО ВАМ СЇ РЕКОРДИ СЕЙЧАС ОПЛАЧЕНО ЧЕРЕЗ „ПАРСЕЛ-ПОСТ".

ІМЯ ....

УЛИЦЯ І ЧИСЛО ....

МІСТО .... СТЕЙТ ....

Адресуйте лист до:

WIDENER'S COLUMBIA SHOPS, Dept. Fl. 13, 411 Fifth Avenue, NEW YORK CITY.

МОЖЕТЕ СКОРО ПІЗНАТИ КОТРІ ЛЮДИ МАЮТЬ ЗЕЛІЗО В КРОВИ—Є СЕ СИЛЬНІ, ЗДОРОВІ ЛЮДИ —

Мійський лікар говорить, що звичайний Nuxated Iron, скріпить слабих і нервових людий, в протягу вже двох тижнів.

ОДИН погляд ока вистарчить, аби пізнати, котрі люди мають зелізо в крови. Є се люди відважні, люди діла. Инші належать до рода людий слабих, безсильних. Безсонні ночі переводять на роздумуваню над уявленою хоробою, уживанє усипляючих средств, що приходить в небезпечний наліг, — пусті зусиля скріпити себе кавою або иншими підсичуючими напоями, ось і средства яких ті люди даремно уживають, аби набрати сил. Властивою причиною злого стану їх здоровля є брак зеліза в крови. Не посїдаючи зеліза, кров не має сили замінити принятих покормів в жиючі тканки орґанізму, звиду чого покарми не приносять вам жадної користи і не дають вам цїлком сили. Єсли засилимо кров зелізом, буде вона мати відпорність до поборення хоріб. Велике число людий, котрим завше щось долягало, скріпило свої сили і витревалість одиноко через уживанє зеліза у властивій формі. Такий стан може тривати місяцї і нїчо крім зеліза не може його змінити. Єсли ви не є сильні або здорові, для власного добра повинні ви зробити сю пробу: Переконайте ся як довго можете працювати або ходити без умученя. Відтак возьміть дві пято-ґранові таблетки звичайного Nuxated Iron 3 рази денно через два тижні. По двох тижнях повторіть попередну пробу, а переконаєтесь, скільки сили зискалисьте. Для надання лицю здорового вигляду і набраня тіла, нема нїчо так доброго як випробоване зелїзо. Але зелїзо мусить бути в добрій формі, аби могло бути уживане і з'асимільоване через жолудок, як Nuxated Iron, єсли хочете аби успіх був добрий, инакше покажеть ся гіршим чим безскуточний.

Осторога фабрикантів: Висше поручуваний Nuxated Iron є одиноким з найновійших средств орґанічних. Не так як старі неорґанічні продукти зеліза, скоро асимілізуєть ся, не нищить і не чорнить зубів, не псує жолудка. Фабриканти ґарантують кождому покупцеви добрі успіхи, в противнім разі звернуть гроші. Є воно до набутя у всіх добрих антикарів.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

З БУКОВИНИ.

„Воля Народа".

Вже другий рік став виходити в Чернівцях соціял-демократичний тижневик „Воля Народа". Є се одинокий український часопис, який під нинішну хвилину появляється під румунською окупацією. Як тяжко тепер видавати на Буковині український часопис, як богато трудностий муситься побороти, доказує нам „Воля Народа". Скільки разів стрінули її конфіскати і инші адміністраційні кари, та вона далі продовжує свою тяжку працю, на нїщо не зважаючи. Коли весь загал, переляканий переслідуваннями, усунувся від якоїнебудь праці, українські соціялісти сміло піднялися трудного завдання і без закиду його сповняють. Чиж доля „Волі Народа" не подібна долі „Впереду", з тих страшних днів, коли люди боялися власної тіни?

Не диво отже, що „Воля Народа", хоч є орґаном нашої партії на Буковині, тішиться великим признанням серед усього українського громадянства на Буковині. Хоч розмірами невелика, то всеж редаґована відповідно до переживаної хвилини.

ВІСТИ З НАПАДЕНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Село Підгородище, п. Бібрка. — Реквізиції.

Найгіршим лихом в нашому селі, се часті реквізиції. Реквірує кождий хто лише хоче. Беруть примусово на якісь інваліди чи сироти. Кождий мусить дати щонайменьше 5 кор. З людьми поводяться дуже строго. Кажуть собі посилати молоко і инші середники поживи, а платять такі ціни, що аж смішно стає. Все кухонне начиннє на жандармерії, зібране на селі. До робіт на станиці беруть людий з села, але нічого за се не платять. Можеби дотичні власти вглянули в ті відносини і не позволили обдирати населення, яке і так вже досить натерпілося.

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 955 LIBERTY ST., PITTSBURGH, PA. 2 мінути ходу на право від стації Пенсильвенія.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лічению. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лічению недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. ГОДИНИ ПРИНЯТЯ: від 9. рано до 8. веч., в неділі від. 9. до 2.

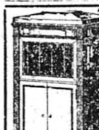

SPRINGFIELD AVENUE MUSIC SHOP

де находить ся

комплетний вибір українських рекордів

ПРИЙДІТЬ І ПОСЛУХАЙТЕ. 123ч132

ВЕЛИКИЙ ВИБІР СПІВНИХ МАШИН

Отворено, вечерами і в неділї.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Направи є нашою спеціяльностию. Низкі ціни

Глядіть за докладно юадресою:

91—91½ Springfield Ave.,

Newark, N. J. Phone: Market 2534.

Пишіть по катальоґ. **Пришліть нам моні-ордер а ми вишлемо Вам всякі рекорди обезпеченою посилкою.**

ТИСЯЧІ ВРАТОВАНІ

Богато терплячих, котрі піддавались лїкарській опіці на всякі долегливости без нїякого успіху, вкінци відкрили, що причиною їх клопотів був солітер і другі черевні хробаки. Коли Ви маєте блїде лице, тупий зір, обвідки під очима, покритий язик, пече в околици серця, ґази в жолудку, завороти, болї голови, запір, лихий апетит, колене в жолудку, неприємний віддих, надмірна нервовість, острі болї в жолудку і кишках, вичерпанє, брак амбіції і т. и., тоді не видавайте більше анї цента, але прийдіть до Пітсбурґа і піддайтесь баданю нашого X-RAY, який Вам скаже всю правду. Наші методи дають запоруку, не вгадуєм як другі, бо знаємо, що Вам залежить на успіху

Коли маєте солітра або другі хробаки, то нашою методою усунеть ся їх в короткім часї, без невигод. 13ч22

Без згляду хто завинив і якіб клопоти не були, пацієнти приходять до нас зі всіх частий Злучених Держав о поміч.

ГОДИНИ: від 9. рано до 8 вечер. В неділї: від 9. до 12. в полудне.

PENN LABORATORY, 2nd FLOOR, 708 PENN AVENUE, **PITTSBURGH, PA.**

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ

ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ.

Коли хочете бути забезпеченим перед злодіями і від лихих людий у власній хатї або де в подорожи, то спровадьте собі один з наших револьверів, котрі тепер продаємо по знижених цінах. Хто спровадить від нас револьвер, то кождий буде задоволений, бо дістане добрий револьвер і богато дешевше як де в иншім місци.

Ч. 1. 22 калїбер на шість вистрілів, дуже добрий револьвер до ношеня в кишени. Ціна тільки .... $ 6.95

Ч. 2. 32 і 38 калїбер на 5 вистрілів, зроблений добре і сильно. Ціна знижена 7.95

Ч. 3. 32 і 38 калїбер, ломаний автоматичний на 5 вистрілів, дуже добрий револьвер для кождого. Ціна знижена 13.95

Ч. 4. 32 калїбер Бровнінґ автоматичний на 15 вистрілів, чорний, тільки 6 і пів цаля довготи. Є се найлїпший револьвер зі всїх. Ціна знижена 25.50

Хто замовить в нас револьвер, кождому в додатку вишлемо цілком даром добру бальверську бритву, котра є зроблена з найлїпшої стали і голить дуже добре.

Оферта ся є добра на короткий час тільки, тому хто хоче з неї скористати, то просимо поспішити ся з замовленем. При замовленю просимо подати число револьвера, котрий замовляєте, як рівнож належить прислати одного доляра завдатку, а решту доплатите коли вам доручать на вашу адресу. Пишіть отже сейчас, адресуючи: 13ч22

PRACTICAL SALES COMPANY,

1210 North Irving Ave., Dept. 44, Chicago, Ill.

Рік I. Львів, 1 січня 1920. Число 5.

СВІТ ДИТИНИ

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС ДЛЯ ДІТИЙ

виходить два рази в місяци, кождого 1-ого і 15-ого.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ СТАРОКРАЄВУ УКРАЇНСЬКУ ҐАЗЕТУ ДЛЯ ДІТИЙ!

У Львові виходить тепер дуже гарна і незвичайно добре та цікаво редаґована ґазета для дітий, з ориґінальними українськими ілюстраціями, під заголовком **„Світ Дитини".**

Кожде число є богато ілюстроване. Виходить що два тижні.

Передплата коштує для американських Українців **всего один доляр на цілий рік.**

Кождий американський Українець може собі ту гарну ґазету записати.

Передплату можна післати або просто на адресу сеї часописі: „Світ Дитини" Львів, ул. Зіморовича, ч. 3, Galicia, Europe.

Або через:

American-Ukrainian Exchange, Inc., 30 E. 7th Street, New York, N. Y.

БОГДАНІВ СОН.

(Різдвяне оповідання).

Ніяк не міг заснути малий Богданко. А так пізно пішов сьогодні спати. Усї сиділи по святій вечері до пізна, колядували тай він із ними сидів. Якжеж тут іти спати, коли стілько гарних дарунчків принїс йому на коляду маленький Ісусик. Та в кінці таки ненечка на силу поклала його в постіль. Одначе він дарунків не покинув ся! Поклав собі їх усї на постіль, „щоб разом із ним спали". А чого тутечки не було: і коник і візочок і пацяк і великий бурий медведик, такий, що як його потиснеш, то він кричить і рухає передніми лапками. А вже найкрасша книжечка. Самі малюночки такі гарні! Й усі барвисті. Стілько й таких гарних дарунків він іще досї ніколи не дістав. Навіть св. Миколай не приніс йому сього року так богато.

Правда, Славко, що вже ходить до гімназії, говорив, що тепер і св. Миколай й Ісусик не приносять таких гарних дарунків, як перед війною. Він, Богданко, не тямить сих гарних часів. Деж йому й тямити їх? Він жеж наймешний в родині. Що йно сього року пішов у школу.

І батько говорив, що тепер свята не такі веселі, як були колись, перед війною. Або він знає, які ті свята тоді були? Та батько говорив при ломаню проскури, що тепер богато, богато родин на Україні має дуже невеселі свята. Майже з кожній родині впав хтось на війні, майже кожда родина має когось оплакувати, бо вся Україна стала за весь сей час одним великим кладовищем. А крім сього тепер богато, богато молодців далеко від родин бореться за волю України. Які то мають свята сі, що остали дома?! Ось і тітка Маруся з дітьми мусить святкувати без вуйка Степана! Який її святий Вечір?! А кілько то сиріт, що остали без батька-матері, зовсім не матиме святого Вечера, не то, щоб ялинки та дарунків, але й ложки теплого борщику. Так говорив батько. А Богданко слухав усего уважно, бо він хоч іще маленький, та дуже любить слухати, коли батечко говорить або читає. Бо батько так гарно говорить...

Ось такі то думки снував Богданко в своїй маленькій головці та все поглядав на забавочки-дарунчки, що „спали" на ліжечку в його ніг.

А білолиций місяць світив і слав своє срібне світло крізь вікно, простісінько на Богданкове ліжечко. Може се він збиточник не давав Богданкови заснути?

Та в кінці таки Сонко зморив Богданка, заплющив його оченятка. Богданко заснув.

І нараз найшов ся він на безмежних полях, покритих далеко й широко білим снігом. Він був один-одинокий, довколісінько нікого, ні одної живої душі більше. Тільки повно, повнісько могилок із нисенькими березовими хрестами. Одні могилки рядом, мов вояки в лавах, а другі розкинені як небудь. А на сих могилах лежали люде, ні не люде вже, мерці. Повно їх було. Молоді й старі, великі й малі. Хто се? Чого вони тут? І в Богданка забило ся серце! Він став дрожати на всьому тілі й аж тепер побачив, що він в одній сорочині й босий. Боже, як ненечка побачить, то буде кричати!

Нараз перед його очима впала зірка з неба. Ба ні, се не зірка. Він виразно бачить — се ангел срібнокрилий летить, а на руках несе маленького Ісусика.

Ангел зовсім такий смміський, як на вершку ялинки й Ісусик такіський, як у вертепику. Ангел летить понад поля, понад могили, маленький Ісусик благословить землю, могилки й мерців. Богданко й не стямив ся, як упав на вколішки, підняв руки в гору й закликав:

— Ангеле, ангеле, ангелику любий, возьми й мене з собою, бо я бою ся, я бою ся!

І ангел миттю спустив ся долі й узяв Богданка в гору. Богданко пригорнув ся до ангела, наче до ненечки. Десь і ввесь страх пропав. Він осміхів і став питати:

— Ангелику, а куди ти летиш із маленьким Ісусиком?

— Тиж не знаєш, Богданку, що сьогодні свято Різдва Христового? Малий Ісус забажав поблагословити землі народа, що найбільш горя зазнав у сій війні. І я поніс його на Україну і він благословив її. Тиж бачив?

— Бачив. А чому маленький Ісусик не благословив сіл і міст, де живуть живі люде, але могилки?

— Бо в сих могилках похована доля України! Бачиш, у сих могилах, що під ял, тем лягли борці за її волю, а в тих окаянених, там спочили сї, що невинно потерпіли кару від ворогів її й сі, що пали з горя та нужди. Вони теж герої, вони теж борців за Україну, хоч не мечем воювали, але терпінєм.

— А чомуж ти сказав, що в сих могилах похована доля України?

— Вони всі лягли за її долю, за волю її. І хоч вони вже не встануть, то память про них розбуджуватиме в їх дітях, у їх далеких нащадках, любов до України. А годі, коли та любов реаґорить ся в серці кождої української дитини, тоді Україна вибере собі волю й буде сильна і щаслива.

— А чи довго на се ждати?

— Ні, Богданку, не довго. Ісус поблагословив Україну, поблагословив і її дітий. Хочеш, я покажу тобі, як ся любов росте в серцях українських дітий.

І ангел в одній хвилині пролинув чималий простір і спустив ся долі. Вони найшли ся перед невеличким домом. Ангел станув напроти вікна. Крізь вікно побачив Богданко в невеличкій кімнатці на на столі ялинку. При столі стояла молода жінка. А біля неї було двоє діточок: хлопчик і дівчинка.

— Се тітка Маруся! — закликав Богданко — вона все плаче, бо її чоловік, вуйко Степан, по „тому боці" бєть ся за Україну.

— Він уже не бєть ся, він уже погиб у бою; я твоїй тітці дав саме в сій хвилі про се знати — сказав ангел.

І справді в сій хвилині жінка задріжала на всьому тілі й остовпілим зором здивила ся в вікно. А відтак кинула ся до дітий і почала плакати:

— Діти, діти, ви вже сирітки, я чую, татко вже не жиє! — Діти почали й собі плакати.

Та вскорі мати прийшла до себе й стала вспокоювати дітий:

— Не плачте, діти, не плачте! Може се менї тілько так здавало ся, може батько ще жиє. А хочби погиб — додала відтак вже спокійним і рівним голосом — то він погиб за Україну, за волю рідного народу. Імя його буде записане золотими буквами в серцях усіх, хто любить Україну й запалювати ме сі серця до жертви для Рідного Краю й Рідного Народу. Його могила буде дорога не тілько нам, але всьому українському народови.

А ангел говорив до малого Богданка:

— Видиш, як росте любов до Рідного Краю. Богато в сій війні виросло могил борців за Рідний Край, за Україну. І всі вони нагадувати муть дітям, унукам і правнукам, що вони криють у собі кости борців, кости народних героїв, що в сих могилах укрита частина славної минувшини України. І будуть діти, внуки і правнуки набирати ся з сих могил прив'язання до рідної землі, пошанования славної минувшини й учити ся, що за волю рідного народу слід пожертвувати життє. І розгорить ся любов до України в серцях міліонів її дітий і тоді ніякий ворог не буде страшний Україні.

Тут Богданко збудив ся й побачив біля себе ненечку, що нахилила ся над ним і наслухувала його приспішений віддих.

— Нене, ненечко, я мав такий чудний сон!

— Щож тобі снило ся, любчику?

Щож тобі снилося, любчику?

— Менї снилося, що я літав.

— Кажуть, що коли дітям таке сниться, то вони ростуть.

— Ах, знаю вже, се в мині росла любов до України. Ах мамо, я люблю, я буду любити Україну над усе!

Мати не говорила нічого, тільки палко пригорнула малого синка й поцілувала його.

А. Тоцький.

(„Світ Дитини").

R. J. GLICK АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING *SHAMOKIN, PA.*

ХУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і літних. Ціна їх як слідує: 153—

Хустка з волочки, біла, 46x46 цалів	$ 3.00
Хустка з волочки, біла або чорна, 60x60 цалів	5.00
Хустка велика, вовняна 2x2 ярди	7.00
Хустка велика, зимова, до завиваня	10.00
Хустини літні, білі, по	2.00
Хустини літні, чорна або бронзова з френзлями	4.00

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,

168 E. 4th St., bet. 1st and Ave. A, NEW YORK, N. Y.

КОЛИ ХОЧЕТЕ

бути чесно, по християнськи обслужені, мати свої ощадности в забеспеченю, скоро, беспечно а добре післати гроші до краю, їхати до краю, або спровадити родину з краю, купити шифкарту на як найліпші лінії, мати краеві нотаріяльні та правні документи добре вироблені, зверніть ся особисто або листовно до найбільшого славянського банку

Bosak State Bank
SCRANTON, PENNA.

Сей банк мае як найліпші сполученя зі старим краем і тому може Вас обслужити ліпше і вигіднійше, ніж хтонебудь инший.

ГРОШІ ДО КРАЮ ПЕРЕСИЛАЄ ПО НАЙНИЗШІЙ ДЕННІЙ ЦІНІ.

В цілій Америці а також і в краю звісним є імя і повна відвічальність сего банку. Не треба Вам звертати ся до чужинецьких, Вам не звісних фірм і аґентів, але памятайте, що коли хочете мати правдиву і певну свою обслугу, то таку завсіди найдете у

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ЗАБЕЗПЕЧИТЕ СЯ перед ІНФЛЮЕНЦІЄЮ
— КОЛИ УЖИЄТЕ —
JUVITO природне средство для прочищеня крови.

Десінфекціонуе організм, прочищуе і держить в чистоті жолудок і кров. Усталюе правильне і легке ділане кишок. Влекшуе недомаганя жолудка і нирок, ревматизм, болї голови і болї в крижах. Чудовий кріпитель сили і регулятор системи тіла, зладжений з незвичайно чистих, лічничих зіл і поручуваний тисячами вдячних костумерів. Держіть все одну або дві коробки у Вашій хаті, сим заощадите собі много видатків на лікарів. Пришліть один доляр на одну або пять долярів на шість коробок. Залучіть також 4 центи за кожду коробку на военний податок. Дозу на 3-дневне лічене вишлемо ЗОВСІМ ДАРОМ для тих, що зажадають. — Адреса:

JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 25, Pittsburgh, Pa.

I. Фещенко-Чопівський.

ЩО МОЖЕ ДАТИ УКРАЇНА ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ.

Ідея української державности в сучасний момент, на превеликий жаль, не стоїть на блискучому шляху нормального житьового розвитку, на який Україна має право претендувати. Право України на державність виходять не лише з історичних і культурних причин. В недрах України є всякі мінеральні богатства, які в разі їх визискування дають і дадуть добрий прибуток. Український нарід володіє родючим грунтом, який видає що року врожай, котрого нормальні пересічні лишки в довійскові часи досягали кількости 5,150.000 тон зерна (переважно пшениці).

Окрім того, бувша царська Росія не могла і не вміла скласти для всіх народів, які перебували під її владою на безмежних просторах імперії такі умови і завести такий реіжм, під котрим жилосяб вільно і справедливо всім її підданцям. Се есть третя причина, чому Україна побрала собі право жадати самостійної державности, яка яскраво підтверджується невдалим чорносотенним замахом уряду генерала Денікіна на права і вольности народ українського.

Україна завдяки російській революції вийшла з всесвітньої війни не в рядах переможців. Але се не її вина. Не її вина і те, що національне відродження України тягнеться таким нещасливим і кволим темпом. Російський імперіялізм, попереду під прапором большевизму, форми якого для України і для її сталого населення цілком чужі і невідповідні, а затим добровольча армія під гаслом „единої неділимої", на чолі з царськими генералами, старо-режімними порядками і реакційно-буржуазними інтересами, безпощадно нищив форми і прояви національного відродження.

Енергійні напади большевизму на Україну двічі розбилися. Реакційний замах „єдінонеділимців" підчас упадку гетьманщини впав через протидії національносвідомих повстанців. В решті нинішний розвал добровольчих армій, зцементованих бажанями відновлення „єдиної Росії" за рахунок інтересів України — свідчить про те, що відбудова порядку і ладу на Україні не може відбутися поза згодою свідомо національних організацій і кол. В разі-ж, коли відновлення твердого правопорядку і громадянського ладу на Україні буде провадитися при підтриці більшости всього фактичного населення України, себто, селянства і національно українських організацій, які безумовно візьмуть саму спріятливу співучасть в сій відбудовуючій роботі, то Україна хутко справиться з своїми внутрішними хоробами і відновить з найбільшою енергією виконанне своїх старих перед Західною Европою обовязків постачання всякої сировини і споживчих річий.

Аби в останньому не бути безпідставним, наведемо такі факти:

В нормальний довійсковий час Україна, як вже висше згадувалось, давала на експорт приблизно щорічно 5.15 міліонів тон всякого збіжа. Останні три роки, особливо минулий 1919 давали Україні добрі врожаї. Але, після вибуху революції в лютім 1917 року господарсько-транспортовий апарат України безупинно все погіршується. Німці в 1918 році, за час від квітня до листопаду при всій своїй міцній організації не в силах були вивезти всіх лишків хліба з України. Вони вивезли лише приблизно 30% договоренної кількости. Ще з меншим позітивним ефектом працювали большевики. Підчас большевицької навали 1919 року вони не вивезли не тільки більш-менш помітних кількостий хліба: вони не встигли вивезти і половини готівки цукру... Так само і денікінські експортні організації за весь час їх панування на півдні України — осередку хлібних лишків і всяких иньших сировців України — не подолали труднощів відбудови транспорту і відновлення закупочного апарату. Між тим, реамізація і останнього врожаю і лишків попередних років що далі виявляє все більші трудноші. Нині селяне нехтують грошевими знаками. Вони твердо визнають, що незреалізований урожай — се значно краща валюта, ніж якіб то не були грошеві знаки. Тому то, в останні часи наш український хлібороб дуже неохочо вимінює збіжа на грошові знаки, на які нині завдяки підупадку місцевої фабрично-заводської продукції і відсутности привозу відповідних товарів з закордону він не в силах купити собі найпотрібнійшого товару і перевести ремонт і відновлення свого інвентаря. В той же час, він дуже радо і охочо вимінює збіжа і инші продукти свого власного господарства на всякий потрібний товар. Ся остання система міжнародних торговельних зносин під виливом зголодніння Центральної і Західної Европи підчас останньої війни визнається і там майже як единий справедливий метод таких міжнародних „торгових" зносин, але під знаком инших обставин. Західна Европа, хоч кепсько і кволо, але продукує товари і на вивоз, — Україна потребуе силу всяких товарів; Західна Европа не в силах прогодувати себе своїм хлібом — Україна в даний мент мае значні хлібні лишки з урожайних років 1917—1918 і 1919 в кількости не менше як 10 міліонів тон всякого збіжа.

Окрім того, Україна може гарантувати щорічний мінімальний вивіз цукру в кількости від 300 до 600 тисяч тон, алькоголю дестільор в кількости 1 міліона літрів, тютюну, хмілю, цінного буракового насіння, льняного клоча, саломасу, сирої шкіри, яець, птиці (гуси, індики, кури, качки), рогатої худоби, овець, вовни піря і т. и.

Далі Україна моглаб дати Західній Европі в ближчий короткий час до 100 тисяч тон цінної марганцевої руди (через Миколаїв) до 500 тисяч тон високопроцентової зелізної руди (через Херсон і Миколаїв), фосфоріту, сіль, соду, зелізо, ліс, а через деякий короткий час і каменний уголь (до 6—10 міл. тон) і антраціт, кокс (до 500 тисяч тон) бензол толуол, антрацен феноли, нафталін і инші цінні дерівати каменноугольної смоли, справу камінно-угольну смолу в кількости до 75 тисяч тон і пеку — до 15 тисяч тон річно; сірчано-кислого аммонію в кількости до 10 тисяч тон, нашатирного епірту до 5 тисяч корон, і богато инших сирівців і полуфабрикатів.

Але — вибрати головне національне богатство України, її продовольчий запас, який Західній Европі на ближчу весну і літо став би в такій спріятливій допомозі, бо американського хліба і взагалі сирівця буде постачатись на европейські ринки що разу і надовго ще — і обмаль, і не так то й легко.

Насамперед потрібно буде знайти прихильність серед мас сталого населення України; далі — потрібно відновити закупочні організації; постачати сі організації відповідною кількістю краму для обміну на споживчі речі і тим самим заохотити населенне до того, аби воно відчувало необхідність „міняти" свої запаси і коштовність сієї міни.

Безумовно, для переведення в житте сеї справи потрібна буде широка і смілива торговельна ініціятива. Але без такої — справа не піде: коли европейському промисловцю і взагалі державам Европи потрібні будуть український крам, український сирівець і українське золото — її продовольчі запаси, то европейські організації, аби витягнути з недр України її продовольчу готівку, мусити-муть насамперед везти на Україну їм свої товари і пропаґандувати їх серед нашого населення для обміну на збіжа і инше.

Але для успіху таких единих заходів потрібно насамперед, аби на Україні істнували лад і порядок. Висше ми наводили вже, що без ладу і правопорядку витягнути продовольчі лишки з України не вдасться. Яскравим прикладом сьому можна навести факти денікінського панування на Україні, коли богато (десятки) чужеземних пароплавів, навантажених всяким потрібним для України крамом заходили в порти Чорного моря (Одесу, Новоросійськ) і поверталися назад нерозвантаженими тому, що в сих портах не було заготовлено відповідних кількостей грузу для повороту. Хаос, який утворився на Україні, як наслідок спроб заводити „своє" пануванне і добровольчою армією і большевицькими організаціями, лише підкреслюють нашу основну думку, що лад і правопорядок на Україні може завести лише щиро-національний демократичний уряд, яким увесь час був Уряд Української Народньої Республіки.

Останній висновок підтверджується ще фактичними даними того правопорядку, який находився підчас керування Центральної Ради — українського парламенту і її Уряду. Тоді на Україні істнувала вже національно-персональна автономія, на підставі якої всім народам, заселюючим Україну, поруч з Українцями забеспечувалися законом всі права і засоби для вільного національного розвитку.

З другого року український ринок для промислових країн Західної Европи виявляє великий інтерес ще і з таких причин: задоволення нормальних потреб українського населення всяким крамом, особливо українського сільського господарства і української промисловости всякими машинами, струментами, знарядами та приладям принаймі для виконання біжучого ремонту, починаючи з перших років світової війни все гіршало; з початком і дальшим розвитком російської і української революції — всі кордони закрилися, всякий довіз товарів припинився; власне українська промисловість майже вмерла, а задоволення наглих і необхідних потреб ринку все відсуваються до красших часів. Цілком зрозуміло, що після встановлення на Україні хоч якогось ладу і порядку найкрасше низискуватиме всі вигоди товарообміну з Україною та держава, та нація, яка для встановлення такого ладу прикладе найбільші зусилля і виявить найбільшу спріятливість. Вигода такого „спріятливого" відношення окремих країн Европи до України після закінчення світової війни за „ринки" — не підлягають ніякому сумніву.

Україна для закордонного капіталу, окрім висше наведених торгово-економічних інтересів, виявляє ще безліч можливостий чисто промислових. Зупинимося на деяких з них:

1. До революції Україна володіла досить значною сіткою зелізних дорог, а власне в кількости 17.885 кільометрів. Таким чином, на 100 квадратних кільометрів поверхні припадала 26 кільометрів довжини зелізниці, що е далеко менше дійсних потреб країни. Зелізнодорожне будівництво, а особливо ремонт вже істнуючих зелізнодорожних шляхів — для України е одно з найбільших пекучих завдань ближчого будучого. Зелізні дороги на Україні до війни — се було одно з найдоходнійших жерел Росії. На Україні всі зелізні шляхи давали значні прибутки (особливо так звані бувші південно-західні дороги: Катеринниська, Південна). За часи революції і руїни українські зелізниці втратили 65% всього свого рухомого складу (ваґонів і паротягів). За сей час знівичено богато мостів, водокачок, депо, станційних будівель і т. и. Все се потрібно відновити в найкоротший час. Все се Україна фактично не спроможеться подолати своїми засобами і повинна буде звернутися да закордонного капіталу. За таку співучасть закордонна ініціятива може жадати собі або певних зелізнодорожних концесій, або участи в прибутках на певний термін по загальній експльоатації зелізниць.

2. Рівно Україна володіє надзвичайно мало розвиненою сіткою брукованих доріг. Приведення наших брукованих доріг в порядок і відбудова нових шоссе може бути передана також з підряду на руки ініціятивних підприемств.

3. На черзі стоїть і справа з регуляцією річок. Більшість укарінських річок (Дніпро, Десна, Припет) весною розливаються на широкі простори, сильно шкодять сільському господарству, а деякі з них, як Тетерев, Рось, Бог, Смотрич і инші окрім того володіють порогами, водосадами, енергія яких може бути використана з високим конфіціентом корисного ділання.

4. До розділу регуляції річок треба віднести наглу справу з упорядкуванням Дніпрових порогів. Дніпрові пороги, які перепиняють вільну течію Дніпра майже на 80 верстов, мають спроможність видати по дослідам проф. Бахметева до 900.000 кінських сил. Використанне сієї енергії хочаб частково далоб Україні величезну економію в мінеральному паливі і викликалоб до життя навкруги себе ріжноманітні галузі фабрично заводської промисловости. Між тим до війни на цілому бассейні Дніпра використовувалося ледві 70.000 кінських сил енергії „білого уголя".

5. В межах Української Народньої Республіки знаходиться значна частина знаменитого Донецького Каменноугольного уголя, з кількости якого більша половина належить до найкрасших металюргічних углів, і 150,000 тон антрациту, що вкупі складає 63% річної продукції цілого Донецького водозбіру, але ся продукція є дуже далека від того максімума, який можно булоб видобути в сій місцевости. Загальна площа всеї поверхности, занятої під розробку угля в 1914 році, складала лише 13—30% всеї угленосної площі. Використання продукційної здібности технічних установ на копальнях лише в роки крайнього напруження продукції досягала 70—73%. Нині після революційної хвилі, після хазяйнування добровольческої армії, коли продукція камінного угля в Донецькому водозбірі упала до 20% нормальної продукції, коли богато шахт завалилося і залято водою, коли дійсний стан нашої бувшої богатої каменно-угольної промисловости є нижче всяких уяв, — відбудова камінно-угольної промисловости є завданием першої черги, і в сих завданях Україна також примушена буде шукати собі допомоги закордоном.

6. Майже вся коксова промисловість бувшої Росії зосередкована на території України. Але з всієї кількости понад 5000 коксових пічок з нормальною річною продукцією в 4.74 міліонів тон коксу, лише ледви 25-27% оздоблена знарядем для використування продуктів коксування. Вихід каменно-угольної смоли, в склад якої входить безліч цінних дерівагів — для українських углів рівняється 4%.

7. Серед технічних поліпшень, які стоять на черзі в справах використання богатств Донецького каменноугольного водозбіру є будова центральних силових станцій для використування порохлявого уголя (Славяносербський і Гришинський райони). Кождий з сих районів здібний видати відповідного сирівця для будови сило-станцій в 500.000 кінських сил.

8. Для будови таких центральних сило-станцій сталиб в великій пригоді наші українські торфяники, між якими Ірдинські болота на Черкащині, Ірпенські болота під Київом та торфянські водозбірі Припеті і Десни можуть задовольнити своїми запасами палива на богато років істнування не одного десятка сило-станцій силою по 200.000 НР і більше.

9. Недра України мають величезну кількість ріжних инших богаств, до використання котрих до сього часу ще або зовсім не приступлено (графіт, нафта, асфальт, слюда, бром, йод, янтар), або розробка і використання яких стоїть на дуже низькому ступені розвитку (фосфоріт, мергеля, глина, ртуть, гірські породи, між якими зустрічаються дуже рідкі і цінні місцезародки).

10. При всім своїм богатстві продовольчих лишків і між ними хлібних злаків, Україна, яка з давних давен веде торгівлю хлібом — не володіє достаточно кількостю елеваторів. Відбудова елеваторів во всіх осередках хлібної торговлі — є також одно з чергових найпекучійших завдань.

11. Поліпшення нашої аґрікультури, на що безумовно буде звернено найбільшу увагу при перших можностях, викличе розвиток і поширене сільсько-господарської промисловости ([illegible]ництва, гуральництва, цукроварства, броварства і т. и.) а особливо перетворення ріжних технічних рослин (льон, конопля) в продукти високої цінности (клоччя, рослинні масла, саломас і т. и.).

Такі б[illegible]ективи економічного хиття України. Все висше наведене не претендуе на повноту обсягу і на викінчений огляд всіх галузів і можливостий визискування богатства України. Сей нарис хоче бути лише вихідним пунктом для того, аби звернути увагу відповідних кол на ролю і значінне України в її етнографічних межах для Західньої Европи в цілому і в деталях.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнае ся на Вашій недузї, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волося. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN
111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 8. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моеї опінії та поради. Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну практику в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаете. Я приміню для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моеї опінії я не буду міг Вам помочи, то я не потребую Ваших гроший. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ
КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ АБО ВЯЗАХ, ВТРАТУ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу ні гроший.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре властиве застосоване найновійших наукових метод.

Мої ціни за лїчене є дуже приступні і не більші які Ви в силі і хочете заплатити за поміч і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене е небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуете помочи досьвідченого і у все заосмотреного лїкаря.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. DR. RUSSELL, В неділї і сьвята від 10-ої до 2-ої в полудне.

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Вудвард, DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ
117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

КОРОТКИЙ ЧАС ДІЛИТЬ НАС ВІД ДНЯ РАДОСТИ ТА ВТІХИ. І ВАША РОДИНА ТА ЗНАКОМІ В СТАРІМ КРАЮ СХОЧУТЬ РІВНОЖ РАДІСНО ПОВИТАТИ ТОЙ ДЕНЬ ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО.

ВИ МОЖЕТЕ І ПОВИННІСЬТЕ УМОЖЛИВИТИ ЇМ СЕ ЧЕРЕЗ ПЕРЕСЛАНЄ ЇМ ГРОШЕВОЇ ПОМОЧИ ДЛЯ ВІДВЕРНЕНЯ БІДИ І ЖУРБИ. ЗРОБІТЬ ЇМ

ВЕСЕЛИМ ДНЕМ
ВОСКРЕСЕНЄ ХРИСТОВЕ

І ПІШЛЇТЬ ВАШІЙ РІДНЇ

ГРОШІ

Чим скорше їх пішлете, тим скорше їх дістануть Ваші кревні і знакомі в старім краю.

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, ПІШЛЇТЬ ЇМ ПОМІЧ ГРОШЕВУ ЯКНАЙСКОРШЕ, АБИ МОГЛИ ЇЇ ОТРИМАТИ ЩЕ ПЕРЕД СВЯТАМИ.

ДАЄМО ЗАВШЕ ЯКНАЙДЕШЕВШИЙ КУРС ПОЛЬСЬКИХ МАРОК.

ЯК РІВНОЖ НАЙПЕВНЇЙШУ ҐАРАНТІЮ, БО ПОСИЛАЄМО ВАШІ ГРОШІ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВОМ КОНЗУЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ В ПОЛЬЩІ.

ПОМАГАЄМО В ВИРОБЛЮВАНЮ ПАШПОРТУ.
ПРОДАЄМО КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ.

AMERUS TRADING CORPORATION,
139—FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.
(межи 8-мою а 9 улицею).

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, поезії, співанники, молитвенники, образи патріотичні, релігійні і много инших річий. Пишіть по каталоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч 168 E. 4th Street. New York, N. Y.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронічні або застарілі слабости, нехай зайдуть до др. Кавфмана, спеціяліста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він мае 20 літ досьвіду і спеціяліст може скорше віднайти причину ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати поміч яка в коротці приверне Вам нове добре здоровле.

Він мае в своїм офісї всї нові апарати до огляненя хорих, як ЕКС-РЕЙ машину і инше, і е так випосажений, що може робити розклад крови, аналізу урини, та инше.

Він мае нові електричні апарати для обслуги людий на слідуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНГАЛЕЙШЕН—На всі хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕЙТОР—На болї нирок, жолудка, внутренностей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалене, штивність і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лїчив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:
„Велика дяка Вам за вилїчене мене по короткім лїченю.
„Мій клопіт був сей, що я мусів вставати в ночи 5 або 6 разів відливати воду і чувем при сім великий біль. З тим прийшов я лїчити ся. Я сказав Вам, що я терплю на се від 18 літ і Ви мене лїчили від Авг. 29. до Окт. 20 1919 і вилїчили мене зовсім докладно.
„Кождий, котрий мае хоробу сего рода, повинен їти до Вас на лїчене, а я певний, що скоро буде вилїчений.
„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене.
Ваш пацієнт,
(Адреса на жадане). „No. 8862—Н. Лайош".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть мати оглядини лїкарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудня.

ҐАРАНТІЯ 18.000.000 ДОЛЯРІВ
— ПІД ЯКОЮ —
Гроші ПОСПІШНИМ ПЕРЕКАЗОМ посилаємо
до ГАЛИЧИНИ, БУКОВИНИ, ПОЛЬЩІ і инших країв після понизше даного курсу

МАРКИ ДО ГАЛИЧИНИ ПО $10.00 ЗА 1000 МАРОК.
ЛЕВИ ДО БУКОВИНИ ПО $20.00 ЗА 1000 ЛЕВІВ.

ВИСШЕ ПОДАНА ЦІНА ЗАКЛЮЧАЄ ПЕРЕСИЛКУ ПОСПІШНИМ ПЕРЕКАЗОМ. ПОЧТОЮ ВИСИЛАЄ СЯ ТАНШЕ.

УВАГА: ПОЗАЯК КОРОНИ В ГАЛИЧИНІ З КОЖДИМ ДНЕМ ДЕШЕВІЮТЬ, МИ ПОСТАНОВИЛИ ПЕРЕСИЛАТИ ЛИШЕ МАРКАМИ.

Уряди почтові в Галичині задержують доручене гроший нераз цілими місяцями, що викликує велике незадоволене серед наших Земляків. Висилайте грошеву поміч „ПОСПІШНИМ ПЕРЕКАЗОМ", а переконаєтеся, що в протягу трох тижнів гроші зістануть доручені.
Не відкладайте з дня на день і посилайте ще сегодня а в відворотнім письмі отримаєте посвідку, яка є добра на суму 18.000.000 долярів.
Гроші на ощаду висилаємо до старо-краєвих банків по повисше сказанім курсі.
Де би Ви не купували шіфкарту при відізді до старого краю, гроші пересилайте через нас, бо ми єсьмо найбільшим і найвідповіднійшим посередництвом в цілім сьвіті. 22-24

БУКОВИНЦІ Хто має старі документи або листи з краю, то отримає пашпорт через 2 дні. Приходіть до виїзду на Родину.

ВИСИЛАЄМО КОЖДОМУ КАЛЕНДАР НА 1920 РІК БЕЗПЛАТНО.

Ми єсьмо Українці о чім сьвідчить наше родинне імя, яке знають сотні тисяч людий і довіряють міліони долярів.

TESLUK BROTHERS, 1106 O'FALLON ST., ST. LOUIS, MO. — або — **БРАТЯ ТЕСЛЮКИ** — **TESLUK BROTHERS,** 200 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ПЕРЕВІЗ ЗБІЖА З АМЕРИКИ ДО ПОЛЬЩІ?

Американський уряд зґодився на внесенне гром. Гувера вислати до Польщі 100 тисячів тон збіжа. Се збіже жертвує американський уряд даром, безплатно. Польща має заплатити тільки за перевіз. Та кошта перевозу виносять великанську суму, 3,500,000 долярів, т. зн. 35 долярів за тону, а 3 і пів цента за кільо. Тому, що курс американського доляра дуже високий, кошти перевозу виносуть більше як 4 польські марки за кільограм. Треба завважати, що се не всі кошти. Як що дочислится додаткові кошти, виходить на яв, що фунт американської муки, який жертвує безплатно Америка Польщі, коштувати-ме польський уряд більше як 2 марки.

ХОРІ УКРАЇНЦІ!
ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.
Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лікарів і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернитись до
Dr. LEONARD LANDIS
Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 25 літ з добрим успіхом всі недуги: як: ослабленє, затроєнє крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 144чє—
Недуги полові і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до званого всім
Dr. LANDIS, 140 East 22nd St.,
(межи Lexington & 3rd Ave.), NEW YORK.
Telephone Gramarcy 3823.
Години приняті: від 10. рано до 7. вечер.
В неділі від 10. рано до 3. пополудни.

ПОЗІР!
ОСТАННА НАГОДА КУПИТИ:

Календар Січового Базару на рік 1920....50 ц.
Запорожська слава (Кащенка)..........50 ц.
Повна мапа Галичини (в ній находить ся кожде село) ....25 ц.
Календарик кишенковий на 1920 р.......25 ц.

ВСЕ РАЗОМ ЗА $1.20 ХТО ЗАМОВЛЯЄ СЕЙЧАС. 13ч41

Наша адреса:
SICHOWY BAZAR,
84 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПІД УВАГУ ПОДОРОЖУЮЧИХ

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK розпочав тепер полагоджувати грошеві пересилки з повною банковою порукою до всіх частий сьвіта, почтою або драфтом, пересилаючи гроші протягом трох або чотирох тижнів а каблем протягом до трох днів по найтаньших денних цінах виміни.

ПАШПОРТИ ДІСТАЄМО для осіб, котрі хотять їхати до Галичини і Польщі в двох тижнях, до Югославії, Румунії і Італії в 24-ох годинах, до Чехо-Словакії, Угорщини, Німеччини і Німецької-Австрії від трох до чотирох тижнів, коли доручите нам Ваш старий пашпорт і чотири неоправлені фотографії, не більші як 3 через 3 цалї.

ТИКЕТИ КОРАБЕЛЬНІ продаєсь до і з усіх частий сьвіта по біжучих цінах. Коли Ви хочете спровадити родину або приятелів з якогось краю Европи до Злучених Держав, ми радо поможемо Вам дістати для них пашпорт і всі потрібні подорожні документи. Карти корабельні резервуємо за одержанєм малого депозиту.

ЧУЖОКРАЄВІ ГРОШІ І БОНДИ ЛІБЕРТИ у всяких цінах купуємо і продаємо по найтаньшім деннім курсі.

ПОРАДУ ДАЄСЬ безплатно для осягненя дозволу на виїзд і оплати податку доходового.

КОЛИ ХОЧЕТЕ заощадити Ваші тяжко запрацьовані гроші, зверніть ся вперед до нас у всіх справах відносячих ся для добра Ваших інтересів, а ми радо обслужимо Вас всякими информаціями зовсім безплатно. — ПИШІТЬ ДО НАС СЕЙЧАС.

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK,
69 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

ВІСТИ З ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Святий вечір серед полонених. — Епідемія тифу. — Смерть проф. С. Зарицького. — Діточа забава.

Заходом Самаританської Секції У. Г. К. уладжено для наших полонених та інтернованих по тутешніх таборах та шпиталях святий вечір. Хоч як велике число полонених ще тут находиться, всіх обділено харчами, щоби хоч в сей спосіб пригадати їм старонародний звичай. Зробило се на них велике вражіннє і неодна сльоза подяки сплила в сей вечір по змарнілих та висохлих нещасних щоках. Сей день замітний для полонених в пикулицькому таборі ще й тим, що за весь день не помер ні один! Небувала досі поява викликала у всіх ріжні пояснення та толкування, бож досі не було ні одного дня, щоби бодай кількох товаришів не приходилося випрякати в далеку дорогу. Пояснити се можна хиба тим, що випадки тифу тепер рідші; гостить ще тільки червінка та грудні недуги.

Тиф у місті шириться далі. З дому в дім переноситься зараза, так що в недалекій будучині не буде дому, де би не заглянув сей страшний гість. А все те завдяки пикулицькому таборови полонених, звідкіль пошесть перенеслася до міста й розпочала жниво серед усіх верств населення. Цілком слушно пише в одному місци „Нови Глос Пшемиски", що Пикуличі полишаться відвічною памяткою в історії нашого міста. Щоби розпочати якусь енергічну акцію проти сеї недуги, мало хто дбає і досі майже нічого не зроблено. Все кінчиться на оголошеннях, відчитах, намовах і тут границя раціональній запораді. І хтож винен тому? — „Егоїзм посідаючих клас," а в иншому місци пише цитований часопис — який відказується від всяких датків на публичні цілі, а який на них самих пімститься. Бо епідемія дійде врешті до кімнат богачів, а вош нуждара зуміє навіть в переділі І. кляси вкусити фінансового плютократа". — До яких розмірів дійшла епідемія, нехай служить доказом найновійший розпорядок тутешнього староства, що наука в тутешних школах відложена аж по конець січня. Такийже розпорядок видано всім кінам, щоби залишили висвітлювання аж до відкликання.

Дня 5. січня с. р. помер професор та колишній управитель тутешної Української гімназії Северин Зарицький. Покійний, відомий тутешній громаді не тільки як учитель-історик, але і як совісна, характерна одиниця, полишив по собі загальний жаль. До останньої майже хвилини свойого життя не відказався від своїх обовязків, але сповняв їх радо і з пожертвуванєм. Хоч як богацько злиднів та трагічних випадків перенiс на тернистому шляху свойого життя, міг кождому і завсіди служити приміром як непохитний і ніколи не падучий під ударами судьби характер. Всі його подивляли і любили, головно шкільна молодіж, яка завжди находила в ньому щирого педагога й опікуна. Похорони відбулися в середу 7. січня при участи ширшого громадянства та учнів покійного. Помер він в 61 році свойого життя.

Дня 8. січня відбулася в салі „Народного Дому" діточа вистава, на яку зложилися два сценічні твори. Є се перша вистава устроєна для ширшого загалу на великій салі, а перейшла бездоганно. Всі ролі обсаджені були учнями до 15 літ, та всі вони вивязалися з них як мож найкрасше. І ґестикуляція і дикція, а що головно смілість на сцені викликали у присутних повне заінтересуванне. На тому місци належиться признанне гром. Марченко з Полтавщини, яка піднялася сего діла і старанно приготовила молодих аматорів до першого виступу на більшій сцені. Та сама публика не дописала. Аж дивно було дивитися на пусті місця на салі. Бо чиж тільки батьки дебютуючих дітий мають в тім інтерес, щоби явитися на салі, а ширше громадянство тут ні при чому? А преці у других велику увагу звертається на такі вистави молодіжи; хочби згадати Італійців, серед яких навіть опери виставляються тільки дітоčими силами. На се повинні ми звернути більшу увагу, а в першій мірі подбати про те, щоби бодай дітвору тим заінтересувати.

Жертви тифу.

Як нам доносять, наслідком пятнистого тифу померли в Барі на Поділлю лікарі д-р Степан Гасюк, д-р Кость Танячкевич, та д-р Микола Коцовський.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА
АПТИКА І ДРОҐУЕРІЯ
МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнїйше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.

Приладжує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по умірковаваній ціні. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінів, всі американські і заграничні патентовані ліки, масти, пілі і т. п., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалі все, що входить в обсяг аптики і дроґуерії. **Мороженє і Сода.**

Довголітна практика і фахові державні диплЬоми дають найкрасшу запоруку сумлінної, скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни включаючи неділї і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В ФІЛЯДЕЛФІЇ
Є ОДИНОКИМ УКРАЇНСЬКИМ ОФІЦІЯЛЬНИМ РЕПРЕЗЕНТАНТОМ В АМЕРИЦІ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.

ВИСИЛАЄ гроші до всіх країв.—ПРОДАЄ карти корабельні до краю.—ПОМОЖЕ вам спровадити вашу родину з краю.—ПОЛАГОДЖУЄ краєві нотаріяльні справи.—ПОСЕРЕДНИЧИТЬ в відшукуваню кревних і знакомих в старім краю.—ІНФОРМАЦІЇ в справі пашпортів. 18

В кождій потребі кождий Українець в Америці повинен звернутися лише до одинокого українського товариства—Американсько-Українського Бюра в Філаделфії. Адресуйте:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.
322 North 8th St. Philadelphia, Pa.

ПОЗІР! НОВІ КНИЖКИ!
Самі читайте і до старого краю посилайте!
До кождого найменьшого замовленя даємо календарик даром.

Синя фльота (повість)	$1.00
Соняшний промінь	80
Черниґівка	60
Борці за правду (А. Кащенко)	50
Запорожська слава (А. Кащенко)	50
Історія боротьби віри з наукою	1.50
Камінна душа	1.50
Розбійник Кармелюк (цілий)	2.40
Сорок тисяч миль під водою	1.00
Фільозофія соціял демократії	2.00
Кайдешева Сімя	60
Тайни цісарського двора в Відни	50
Грішники (роман)	80
Петрії Довбущуки	80
Гумористичний збірник	1.00
Словар чужих слів	2.00
Кухар, як варити і печи	1.00
Наука про управу землі	1.00
Календарі на 1920 р.	
Кал. Укр. Голосу	.60
Кал. Кан. Українця	.60
Кал. У. Н. Союза	.60
Кал. Р. Н. Союза	50
Календар „Оси"	60
Календар Січового Базару	50
Молитвеники, тепер з краю.	
Боґ Радость Моя, в скіряній оправі, з замком	2.50
Ангел Хоронитель, в скіряній оправі, з замком	2.00
Помилуй нас Господи	2.00
Ангел Хоронитель, в кістяній оправі, з замком	1.90
Помилуй нас Господи, в кістяній оправі, з замком	1.90

При замовленю не мусите посилати всі гроші наперед. Пришліть доляра в листі, а решту заплатите при отриманю книжок — так безпечнійше.

Всі замовленя посилайте на адресу: 17-28

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th STR., NEW YORK, N. Y.

ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ РОДИНУ І МАЄТОК В КРАЮ!
УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

ПОЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ СПРАВИ СОВІСНО І СКОРО.

ХТО ХОЧЕ довідати ся про родину в краю;
ХТО ХОЧЕ вислати гроші або пакунок до краю:

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ДО КРАЮ ПІД ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ ПОЧТОЮ АБО ТЕЛЕҐРАФІЧНО.

До Галичини в галицьких коронах, до Буковини в румунських левах. На Буковину давних корон не можна посилати з Америки і Канади — тільки румунські гроші. Пакунки до краю з всякими річами, як: одіж, біле, полотно, матерії на убране, черевики, свєдри, теплі сорочки і т. д. висилаємо безпечно, скоро і дешево. Кождий пакунок асекуруємо. Оплата за перевезене з Шікаго аж на місце в краю враз з асекурацією, виносить по 18 центів від фунта ваги.

ХТО ХОЧЕ мати певну відомість про услівя виїзду з Америки;
ХТО ХОЧЕ довідати ся як і коли мож спровадити до Америки або Канади рідню з краю;
ХТО ХОЧЕ правдиво порадити ся про свої краєві справи маєткові, спадкові і фамілійні — нехай зайде або напише до

УКРАЇНСЬКОГО БЮРА
ДЕ КОЖДОМУ ВСЕ РЕТЕЛЬНО І ЯК НАЙЛІПШЕ ЗАЛАГОДЯТЬ І ВИЯСНЯТЬ.

ХТО НЕ ЗНАЄ, як тепер адресувати до краю, нехай свій готовий лист до родини принесе або пришле до нашого Бюра — а тут йому випише ся докладну краєву адресу і лист вишле ся до краю. На почтову оплату треба нам враз з листом до родини прислати 15 центів на реджістрований лист.

КРАЄВІ ГРОШІ в теперішних часах мають в відношеню до долярів низький курс. Дуже добра нагода для таких, що хочуть їхати до краю — набути вже тепер краєві гроші, бо в коротці краєві гроші підуть значно в гору і треба буде за них в недалекім часі далеко більше платити в долярах, як тепер. Гроші посилаємо після денного курсу. Послати треба до нас доляри в округлих сумах, а ми вишлемо кождому ресит, кілько родина отримає краєвих грошей.

БЮРО ОТВЕРТЕ ВІД 9. РАНО ДО 8. ВЕЧ.; В НЕДІЛІ ВІД 3. ПОПОЛ. ДО 8. ВЕЧ.

На письменні запити відповідаєсь сейчас. — Всякі письма, моней-ордери, чеки, виписувати і адресувати так:

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,
1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILL.

ПАТЕНТИ
Чи знаєте як їх осягнути?
ВИНАХОДИ
Чи знаєте як забезпечити **ВАШІ ВИНАХОДИ?**
Родимці!
Чи маєте який винахід? Чи маєте який помисл на якийсь винахід? Або уліпшене чогось, що вже істнує?
Пишіть до нас з повним ДОВІРЄМ по всілякі інформації, котрі ми уділяємо безплатно. 21—
Пишіть по нашу нову книжочку:
„ЩО КОЖДИЙ ВИНАХІДНИК ПОВИНЕН ЗНАТИ."
Не зволікайте, пишіть сейчас до:
AMERICAN EUROPEAN PATENT CO.,
256 Broadway, New York, N.Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

ІНФЛЮЕНЦА ПОВЕРНУЛА,
І ЗНОВА ПОРИВАЄ ЧИСЛЕННІ ЖЕРТВИ.

СТАРІ І МОЛОДІ УЛЯГАЮТЬ ЇЇ БЕЗПОЩАДНИМ УДАРАМ.
ВИДІЛ ЗДОРОВЛЯ ПОРУЧАЄ, АБИ ЗАСТОСУВАТИ ЯКНАЙБІЛЬШУ ОБЕРЕЖНІСТЬ, А ЗГЛЯДНО УВАЖАТИ НА ЖОЛУДОК, УДЕРЖУВАТИ ЙОГО В ПОРЯДКУ, УНИКАТИ ЗАПОРУ.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ є на се випробуваним і найліпшим средством. Перестуду має лічити за 24 годин. Видалюючи з тіла трійливі складники, дає вам чистий жолудок, чисту кров, добрий апетит, спокійний сон, одним словом реґулює і скріпляє цілу систему, хоронячи вас від тої страшливої хороби. Майте завше під рукою **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ,** котре немовби вірний сторож чуває над вашим здоровлєм і вашої родини.

Памятайте, що звертаємо кождий цент тому, хто удовідинить, що наше **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ** не є таким, як пишемо.

Ціна бутельки $1.50, 6 бутельок $8. і 6 центів податку.

До набутя у всіх аптиках у наших аґентів, або просто від фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & COMPANY,
M-1
196 EAST 4TH STREET, NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

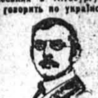

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ реґулює В 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з MIDY

Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-го пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ПОРАДНИК ДЛЯ ВИНАХІДНИКА

се книжочка даюча інформації „ЩО СЕ Є ВИНАХІД", що се є патент і як можна узискати патент і много вартісних інформацій. Пишіть по ню а зістане Вам переслана ДАРОМ. **MARCIN LABINER,** Адвокат патентовий, 2318 Park Row Bldg. (Sv.), New York, N. Y. 111ч—

УКРАСИ СВОЄ ВОЛОСЕ.

Відсьвіжи своє волосе. Здержіть випадане волося. Усуньте порплі. Плекайте волосе, щоб росло буйно і мало полиск. Се можете осягнути, коли ужиєте 23c33

DERMAFUGA.

Вона дає поріст, усуває порплі і сверблене, здержує випадане волося. Ми вишлемо Вам пробку за одержанем 10 цнт. на оплату пересилки.

ARGIL SPECIALTIES CO.,

Box 37. Philadelphia, Pa.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважав, що дальше лічене є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровля дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість виліченя. По прочитаню лічничої методи д-ра Ганнона, я рішив ся його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуваню крови, відповідно до вимог моєї недуги, і протягом місяця мій стан поліпшив ся так, що я можу знов працювати. Я пишу се в доказ моєї вдячности за те, що він зділав для мене.

F. WAGNER,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

13-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу а потребуєте помочи специялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без всякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і неспевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральґічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЄКТРИКИ, ВАШКІРНІ ВСТРІКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім дармо. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята від 10. до 2. в полудне лише.

Б. Вийняй почекальний покій.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВА.

(З львівського українського дневника („Вперед").

„Війна совітської Росії з українською Народньою Републикою завдала брехню всім гарним словечкам Леніна про „право народів на самовизначенне аж до відділення". „Обективно, се війна за задержанне України при Росії, війна із завойовницькою метою".

(В Левинський: Соціялістичний Інтернаціонал і поневолені народи.)

Соціялізм означає — як пише тов. В. Левинський — повне національне визволенне кождого поневоленого народу, себто його національно-політичну незалежність. А ту ціль можна осягнути тільки через національну державу.

За ту національну державу бореться тепер весь український народ. І ще так недавно була хвилина, що в нашій столиці, Київі, був наш уряд нашої Народньої Републики. Та скоро прийшов ворог зі сходу. Надтягнули московські большевики з Раковським і Мануїльським на чолі. Ні український народ, ні його уряд з тов. В. Винниченком на чолі, не хотіли з ними війни і почали переговори.

З українського боку поставлено тоді такі конкретні умови:

1) Признанне самостійної України Народньої Републики;

2) Признання демократичного (не совітського) ладу на Україні;

3) Право вільного істнування на Україні партії комуністів, але без захоплення ними влади;

4) Товарообмін України з совітською Росією;

5) Повна й цілковита невтральність України.

Та переговори ті з боку большевиків ведено тільки тому, щоби тимчасом стягнути більше війска на український фронт. А коли воно вже було, переговори зірвано.

Під напором большевицьких війск впав Київ, а уряд, зложений зі соціялістів, мусів втікати перед Мануїльськими і його товаришами на захід.

І ось тепер знову недавно читали ми відозву Троцького до війска, в якій признає самостійну Україну.

Та навчені досвідом, ми не можемо вірити большевицьким відозвам і обіцянкам.

І ми тепер підносимо знову ті самі жадання Директоріяту з 1918 р., та ще ставимо ось ті дві нові умови:

1) Негайне відкликанне совітських війск з меж України;

2) Відкликанне уряду, зложеного з Раковського, Мануїльського, Петерса і Затонського.

Наш уряд — се уряд Української Народньої Републики з міністром президентом тов. І. Мазепою на чолі, який находиться тепер у Винниці.

Щож до большевицьких порядків, то повторяємо слова тов. В. Винниченка, сказані ще в січни 1919 р. в розмові з закордонним кореспондентом:

„Большевицькі форми не можуть бути приноровлені на Україні. Наша орієнтація — се революційний рух західної, а не східної Европи".

Наш уряд завізвав тов. Винниченка до повороту на Україну і ми певні, що з його поворотом пічнеться нова і вже щаслива доба Української Народньої Републики.

CARTERET, N. J.

ОПОВІЩЕНЄ.

В неділю, дня 22. лютого відбудуть ся збори в справі Народної Спілки (Торговлі) в Картерет, Н. Дж., на гали церковній при Рови Евени. Збори розпічнуться точно в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх Українців і Українок з Картерет і з околиці численно явитися на сих зборах. На зборах будуть промовляти бесідники з Української Кооперативи. 22

Комітет місцевої Спілки просить всіх, щоби кождий прийшов і зрозумів справу народної спілки.

ЗА МІСЦЕВИЙ КОМІТЕТ:

Іван Пливак, Николай Крупа, Мих. Проскура, Николай Мачужак, Мих. Іванцьо.

Позір! Українці в Клівланд, О. і околиці!

1. Хто хоче їхати до СТАРОГО КРАЮ, або післати гроші до своїх рідних, прошу удавати ся до нашої Української Фірми. Гроші посилаю по деннім курсі під повною гаранцією.

2. Виробляю і потверджую всілякі документи так для Америки як і для старого краю. 147ч32

3. Виробляю пашпорти до краю.

4. Продаю Реальности в місті і фарми.

5. Асекурую доми, мебаі, автомобілі і на житє.

Години офісові від 4. пополудни до 9-тої вечером у власнім домі,

Андрей Т. Білінський

1120 CASTLE AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

а від 8-мої години рано до 3.30 пополудни в офісі

313 SCHOFIELD BLDG., CLEVELAND, OHIO.

Читайте з увагою!!!

ДОКТОРСЬКА КНИЖКА!

ЛИШЕ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ЛЮДИЙ. Кождий, хто буде мати сю книжку, довідаєть ся про ріжні хороби, які лише хто має і яким способом їх вилічити домовим средством. Ми ручимо вам, що ви вилічите свою недугу в протягу кількох тижнів. Ся книжка містить поверх 450 ріжних ілюстрацій, а то з чого складаєть ся чоловік, як має виглядати здоровий чоловік, а як слабий.

Наколи ви будете мати сю книжку, то будете знати про ріжні таємничі хороби, тому, що в тій книжці зможете бачити кожду частину тіла людського, представлена як найвиразнійше, і то так, як має виглядати чоловік здоровий, а як хорий. В тій книжці найдете ріжні поради, як себе лічити від ревматизму, болю голови, болю зубів, очий, костий, пораду, як усунути всякі прищі свого тіла, як зробити, щоби чоловік гарно виглядав, як виховувати діти, щоби вони гарно виглядали, як лічити нагнітки і взагалі всякі хороби, поради для женщин, котрі хотять мати діти або, котрі не хочуть мати дітий. Там найдете всі фотографії від найменьшої до найбільшої частини тіла людського, з котрих воно складаєть ся, як також, що кожда з них означає. Се є золота книга для кождої особи, в котрій находять ся всякі поради, як собі самому радити без доктора. Правда, що ви платите за візиту докторови $4.00 або і $5.00 за один раз і що ви з того маєте? А наколи ви сю книжку будете мати, то зарадите собі самі і другому в хоробі поможете та ще до того без цента кошту. Щадіть гроші, наколи вам надаєть ся нагода набути таку дорогоцінну книжку, що навіть місця не маємо про ню всего описати, яку то вона має вартість для вас. Купіть її і то зараз. Сю книжку уложив найславнійший доктор А. Фішер Дуделман, найбільший досьвідник в сьвіті. Книжка ся забирає 250 сторін друку, великого формату, величини 10½ цаля довготи, 8 цалів ширини і 1½ цаля грубости. Тисячі людий вже купили собі ту книжку і дякують нам за ню. Тож ви не відкладайте, але ще нині замовляйте, бо запас вже дуже малий. Ціна тої дорогоцінної книжки всего $3.50 з пересилкою. Гроші просимо посилати враз з замовленем на адресу: 108ч—

NOVELTY BOOK CO., 888 Milwaukee Ave., Dept. 10, CHICAGO, ILL.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ ТЕПЕР ДО КРАЮ

ПОКИ КУРС ЇХ Є ЄЩЕ НИЗЬКИЙ.

130 ГАЛИЦЬКИХ КОРОН ЗА $1.00

спеціяльна рата на великі квоти з даремною пересилкою телеграфом. 11—

ШИФКАРТИ І КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА

помагає в добавленю всіх документів подорожи під ПОРУКОЮ.

ДАРОМ

Всі інформації о виїзді, виготовленю всіх документів подорожи і найскоршої висилки гроший.

S. DE VITA

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ,

2105 FIRST AVE., DEPT. S. 1, NEW YORK, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклиців).

JERSEY CITY, N. J.

В суботу, 21. лютого б. р. Український Народний Дім на горах міста устроює у власнім льокали **ВЕЧЕРОК З ТАНЦЯМИ І СМАЧНИМИ ПЕРЕКУСКАМИ тай дещо на здоровле.** Хлопці! Дівчата! Ану, спробуйте прийти і використати нагоду при кінци мясниць. Приґравати буде наша власна банда. Початок точно о годині 6.45 вечер. До побаченя в суботу!

22 **Комітет Народного Дому.**

CARTERET, N. J.

Тов. Співацьке в Картерет, Н. Дж. відограє комедію в трох актах **ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, в неділю, дня 22. лютого.** Початок о годині 7-мій вечер в Українській гали при Розевелт Евеню. Вступ 50 і 35 центів. 21-22

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Тов. спів. „Боян" в Перт Амбою відограє

В НЕДІЛЮ, 22. ЛЮТОГО С. Р.

в своїй новонабутій українській гали при 752 Стейт Стр.

БЕЗТАЛАННА

драму в 5. діях Івана Тобилевича. Дірігент і режисер дякоуч. **Ст. Грабар. Початок точно о годині 6.30 вечером.**

ЗВІСНА

З НЮ ЙОРКУ

поставить слідуючі штуки:

LIBERTY THEATRE,

Liberty and Stone Avenue,

BROOKLYN, N. Y.

В ЧЕТЕЕР, 19. ЛЮТОГО 1920

ПІМСТА ЖИДІВКИ

драма в 5. діях зі співами і танцями.

NEW YORK, N. Y.

в Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та улиця.

В ПЯТНИЦЮ, 20. ЛЮТОГО

НА ЗЕЛЕНИЙ КЛИН

комедія в 5. діях Яновської.

В СУБОТУ, 21. ЛЮТОГО 1920

ЗА НЕМАНЬ ІДУ

оперета в 4. діях, Б. Александрівна.

LUTVIN HALL,

69 South Park Street,

ELIZABETHPORT, N. J.

В СУБОТУ, 21. ЛЮТОГО 1920

СТО ТИСЯЧ

комедія в 4. діях, К. Карого.

NEWARK, N. J.

В Українській Робітничій гали, 57-59 Бікон стріт

В НЕДІЛЮ, 22. ЛЮТОГО 1920

НА ЗЕЛЕНИЙ КЛИН

комедія в 5. діях, Яновської.

Приймає участь вся трупа, першокласні танцюристи і великий хор. Початок, кождого представленя о годині 7.30. Ціни місць: $1.00, 75 і 50 центів.

ЗДОРОВЛЄ І ЖОЛУДОК

є се два нерозділні понятя. Без доброго жолудка нема здоровля і навідворот, а в теперішній порі року ослабляється часто жолудок зимними напоями, а на наслідки не треба довго чекати. Аби некорисних наслідків уникнути, зажийте сей час

PARTOLA

цукорки чистячі кров і жолудок. Коли навіть хтось проти жолудка нагрішив, той лікар у виді цукорків знова все направить.

Лікар в виді цукорків ПАРТОЛЯ є найліпшим приятелем мущин, женщин і дітий. В кождій українській хаті повинна бути коробка ПАРТОЛЯ.

ПАРТОЛЯ є рекомендована в великих одно-долярових коробках, удержуючих Вашу родину в здоровлю через три місяці.

АРТЕКА PARTOSA,

160 Second Avenue,

New York, N. Y., Dept. 23

ПЕРЕПИСКА З ЕВРОПОЮ.

(Українські часописи в Европі просяться о передрук).

Пошукують в старім краю слідуючих осіб:

Де є мої брати **Никола** і **Олекса Дусановські,** родом з Деничова, повіт Тернопіль. Никола має перебувати в італійськім полоні з Олекса на Угорщині або в Росії. Прошу писати на адресу: Michael Dusanowsky, 432 E. 6th St., New York, N. Y., U. S. of A. 22-23

ВІЧА І ЗБОРИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Важне для Родимців, походячих з міста Поморяни.

Від комітету збираня жертв для нещасних вдів і сиріт міста Поморяни.

На днях ми отримали лист зі старого краю від запропонованих осіб, які мають занятись розданем наших тут зібраних жертв. В присланім листі подають, що в старім краю в комітет входять Ів. Меркун, Я. Білик і Ол. Кучкуда.

Зміст листа від повисше згаданого Комітету говорить, що там найбільша є потреба убраня, а в закінченю листа лишають нам до рішення, що ми тут уважаємо за найможливійше вислати.

Наш Комітет скликав загальні збори жертводавців, які відбулися дня 8-го лютого під ч. 423 Іст 9-та ул., Ню Йорк. По довших нарадах збори рішили гайдалі до дня 22. лютого вислати жертву готівкою. Тому отсею дорогою Комітет просить всіх інтересованих родимців, щоби свої декляровані або зібрані гроші звернути можливо перед означеною датою до касієра М. Меркун, 423 Е. 9-та улиця, Ню Йорк.

Слідуючі збори порішено скликати на неділю, дня 22. лютого на годину 3-ту пополудни під ч. 423 Іст 9-та ул., Ню Йорк.

На зборах має рішитись яку роботу має заняти дальше повисше згаданий Комітет. 22

Дорогі Родимці! Взиваємо Вас всіх прибути на сі збори до так важних справ, які суть до полагодженя супроти рідного краю.

ЗА СТИСЛИЙ КОМІТЕТ:

В. Жуковський, предс.,

Михаїл Маркун, касієр,

Гр. Гупало, секретар.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО СОЮЗА.

В неділю, 22. лютого б. р., о годині 3-тій пополудни, відбудуться в Українськім Народнім Домі (на горі міста) під числом 367 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J. 21-22

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО СОЮЗА

на які запрошується всіх членів і прихильників сеї організації. На порядку деннім є дуже важні справи до полагодження, тож просимо конечно прибути.

М. Едельман, предс.

О. Стеткевич, секр.

Г. Мельник, кас.

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ НЮ ЙОРКУ!

1) Фарма 36 акрова, одна миля від міста і ставу, нові забудованя, 22 акри винограду. Ціна $3600, вплата $1200. 2) Фарма 218-акрова, гарні великі забудівля, 125 акрів ліса, 4 акри саду, всі машинерії, 16 коров, 3 коні, 136 курий, земля чорна. Ціна за все $8.500, вплата половина. — Маю до 50 инших фарм. Пишіть по цінник і мапу. 20-23

S. R. MORANSKI,

Box 36, Bath, N. Y.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини **в українській мові.** На ній є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелізниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. **ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ.** (Принимаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 6—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

9.75 Ит. з 21 камінями ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок накручується без ключика, позолочуваний, з гаранцією на 20 літ, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безуслівно точно і є спеціяльно зроблений для людей, котрі роблять при желізницях, і ґарантує ся на 20 літ. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу на післяплатою (C. O. D.) $9.75 і за зворот пересилки, в тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і єсли йому не подобає ся — то тоді не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом додає ся воон до кождого годинника. 129ч—

EXCELSIOR WATCH CO.,

1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошеня женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: **GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y.** 124—

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА ЗІНЯКА,** з села Нибилів, пов. Калуш, Гал., котрий має перебувати в Америці. Адреса: Sold SEMAN ZINIAK, Reparto Priggionieri di Guerra, Arezzo, Italia. 22

Пошукую свого шваґра **МИКОЛУ СИРМАТЮКА,** з села Романова, пов. Збараж, Гал. Перебував в Evansville, Pa., а тепер около Palmerton, Pa. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситися до: WASYL MUDRAK, B x 24, Fogesville, Pa. 22

Пошукую **ЛУЦЯ ПИША,** з села Шандровець, пов. Турка. Маю для него лист з краю. Його родичі раді дізнатися про него. Хтоби знав о нім або він сам зволить зголоситися до: OLEKSA SLAVYCZ, Box 129, Bath, Pa. 22

Пошукую свого брата **ВАСИЛЯ ДЗУБА,** з села Городниця, пов. Гусятин, Гал., в важній справі. Має перебувати в Канаді. Хто про него знає або він сам зволить зголоситися до: HARASYM DZUBA, 57 Tenth St., Fall River, Mass. 22-24

Пошукую краяна **МИХАЙЛА ДОБЖАНСЬКОГО,** з села Унятичі, повіт Дрогобич, Галичина. Хтоби про него знав або він сам зволить зголоситися до: NICHOLAS SOPKO, 205 Sidney St., St. Louis, Mo. 22-23

Пошукую **МИХАЙЛА ЗЕЛІНСЬКОГО,** з села Лодичин, пов. Тернопіль, Галичина. Він опустив Бостон 5 літ тому і виїхав в околицю Bangor, Me. Хтоби о нім знав або він сам, прошу звести до сестри: ЕВДОКІЯ СТАРУЩОК, 52 Weybosset St., Mattapan, Mass. 22-24

Пошукую свого брата **ФЕДОРА РОМАНОВИЧА,** з села Крихова, повіт Жидачів, Галичина. Має перебувати в Клівленд, Огайо. Таксамо пошукую свого товариша **ПЕТРА ГАЗДІЯ,** з Копичинець, повіт Тернопіль, Галичина. Хтоби про них знав, або вони самі зволять зголоситися до: MICHAEL ROMANOWICZ, Box 102, Bretz, W. Va. 20-22

Пошукую свого стрия **МИКОЛУ ВЕЛИКОГО,** з села Перемилова, пов. Гусятин. Перебуває десь в Канаді коло Вінніпеґу. Хтоби о нім знав або він сам зволить зголоситися на адресу: HARRY WELLYKI, Box 345, P. O. Marion Center, Pa. 22-23

Пошукую своїх знакомих **ВАСИЛЯ БАРАСЮКА** і **НИКОЛУ ПОЛЬНОГО** з місточка Тисьмениці, повіт Товмач, Гал. Хтоби о них знав або вони самі, прошу зголоситись до: PAUL SAMULAK, 320 Willis Ave., E. Detroit, Mich. 22-24

Пошукую мого брата **ВАСИЛЯ ОЛИНЦІВ,** родом з Городиславич, Бобрецького повіту. Брате! дай ся чути, бо я дістала відомість з краю, що наш брат Йосиф помер, тож я відїзджаю до краю а передтим радабимся з тобою побачити. КСЕНЯ ОЛИНЦІВ, 167 Ave. C, New York, N. Y. 22-24

ПОШУКУЮ мешканя в осібній кімнаті, ясній, фронтовій, при українській родині, враз з харчом і пранем в околиці Grand St., Newark Ave. або між 1-ою а 3-ою ул. Буду платити тижнево або після угоди. Зголошеня просить ся слати до: JOHN BYCH, 209 E. 21st St., New York, N. Y. 20-22

Пошукую свою сестру **МАРІЮ МАХНО,** з села Дубна, повіт Ланцут, Галичина. Давнійше перебувала в Ню Йорку. Хтоби про неї знав, або вона сама зволить зголосити ся до: JACOB MACHNO, Box 59, Send Ave., Riverhead, N. Y. 20-22

Пошукую свого краяна **НИКОЛУ СОЛОДЮК,** з села Чортовей, повіт Городенка, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до: PAUL SYRHANIUK, 412 So. William St., South Bend, Ind. 20-22

Пошукую **СТЕФАНА СТЕЦИКА,** з Виклова, повіт Стрий Галичина, котрий оженив ся в Турці над Стрийом. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся в важній справі до: JOSEPH STECH, 118 Perrin Street Auburn, N. Y. 20-22

Пошукую в важній справі **ЯВДОХІЮ і ЗОНЮ ЧАБАНОСКИХ,** зі Скали, повіт Борщів, Галичина. Мають перебувати в Ню Йорку, Н. Й. Хтоби про них знав, або вони самі зволять зголосити ся до: GEO. BADERIAN, 173 E. 33rd St., New York, N. Y. 20-22

Пошукую свою доньку **МАРІЮ ЛІВІЦЬКУ,** замужну Качмарська, з села Жалотин, повіт Добромиль, Галичина. Хтоби про неї знав, або вона сама, зволить зголосити ся до: SENKO LIWICKI, 681 Princeton Street, Palmerton, Pa. 20-2

ПОТРЕБА женщину до обслуги в лонч-румі і пекарні. Може бути вдова з дитиною, мешкане на місци на бажане. Робота і платня добрі. Голосітись листовно або особисто до ломчруму під ч. 331 Ninth Ave., рі 29-ої ул., New York, N. Y. 21-23

На продаж ВІНДОКЛІНЕРСЬКИЙ БІЗНЕС, дохід $400.00 місячно в зимі. Причина продажи — перехід в инший бізнес. Пишіть до: 16-22

А. ФИЛИПЧАК,

Box 24, Rome, N. Y.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

96-акрова, орна і урожайна земля, добрі будинки, досить води. Ціла фарма добре обгороджена. Сусіди довкола — Українці і Славяне. По близші інформації удайтеся до властителя: MIKE WERCHOLAK, 108 Division Ave., Brooklyn, N. Y. 20-5

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін $5.00

ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

ЛІКАРСТВА АПТИКИ СВ. МИХАЇЛА

Молодість Бальзам	$5.00
Бользам на подвигане в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.0
Кроплі до очий від запалення	2.0
Лік на Солітер	5.0
Порошок до усуваня волося з лиця і тіла	1.0
Волосоріст до поросту чорного волося	2.0
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.0
Пілюли від руматизма і простуди	3.00
Масть до натираня від руматизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищеня жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.0
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.0
Крім і мило до гарного лиця	1.2
Успокоюючий бальзам на нерви	2.0
Лік від простуди і інфлюенци	3.0
Бальзам до очищеня зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пітніючі ноги	1.00
Лік від геморої̈дів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	1.00

Окрім всіх тих ліків, що тут подано, маємо всякі другі ліки проти всіх хронічних і задавнених хороб. За всі наші ліки даємо повну нашу гарантію. Пишіть по катальоґ.

Хто пришле відразу 10 дол. на ріжні средства, вишлемо ДАРОМ дуже добрий дарунок. Як ви хорі на якунебудь слабість пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і моні-ордери на гроші належить адресувати до: 147чс—

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,

Dept. D.

CARLSTADT, N. J.

ХРИСТІЯНСЬКИЙ СКЛЕП

Маємо найновійші народні музичні продукції і пісні, творені найзнаменитшими сьвітовими силами. Фонографи продаємо дуже дешево. Ми робимо всякі направи по уміркованих цінах. Прийдіть і переконайтесь. Коли Ви хочете набути гарний новий фонограф, який дає музику для душі, ми Вас обслужимо, будете раді з наших незвичайно низьких цін і дамо Вам за готівку або на легкі сплати. 139c147ч—

FELIX PHONOGRAPH, CO.,

139 Avenue A, cor. 9th Street,

NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ ОДИНОКУ ГУМОРИСТИЧНУ ГАЗЕТУ „ОСА".

Дорогий Читачу! Коли Ви хочете мати щирого приятеля, який би Вас розвеселив у Ваших сумних хвилях, то без найменьшого ваганя запренумеруйте собі газету під назвою „Оса". Ся газета забирає 16 сторін друку великого формату; в ній знайдете богато малюнків, повно сміхів до розпуку, а також містить гарні і цікаві оповідання. Як собі замовите газету „Осу", то ніколи сего не пожалуєте. То-ж „гарйоп" ворделюйте; бігме „шур", я не жартую; будетесь реготати, що аж штани будуть тріскати. „Оса" в Америці на рік коштує $1.75, на пів року $1.00, до Канади на рік $2.00, на пів року $1.25, за границю на рік $2.00.

ВЕЛИКА ОФЕРТА ЧЕРЕЗ КОРОТКИЙ ЧАС.

Хто пришле в тій хвили цілорічну передплату на газету „Осу", той отримає великий гумористичний Календар „Оси" на рік 1920 зовсім даром. Календар „Оси" забирає около 200 сторін друку великого формату; є в нім дуже богато смішних образків, як також повно сміхів до розпуку. Звичайна ціна Календара 60 ц., для Вас вишлемо його даром, як Ви в тій хвили вишлете цілорічну передплату на газету „Осу". Тільки крім передплати треба прислати 20 ц. більше на опаковане Календара і почтову пересилку. „Гарйоп ворделюйте газету „Осу"! Замовленя посилайте на адресу: 1ч—

"OSA" PUBL. CO., Dep. 25,

1926 W. Huron St., Chicago, Ill.

ДР. СПІЛЛІНҐЕР

153 East 18th Street,
NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймае ся за попереднім порозумінем.

ВЕЛИКУ ВИГРАНУ

осягае той Українець, котрий знае анґлійський язик і лише тоді він зажие гарно в Америці. Коли Ви ще до сеї пори не володієте анґлійським язиком, то запишіть ся ще сьогодня а за три місяці будете орудувати таким богатим даром! Вам буде все доступне. Ви станете на рівні з Американцем; для Вас жите в Америці стане красшим і лекшим, а чомуж? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по анґлійськи. 85,6,7

Пробні лекції і подробиці висилаемо по одержаню 10 цт. грішми або марками (канадійські також). Адресуйте:

First American Preparatory School,
DEP. 46, 525 W. 47th STREET.
NEW YORK, N. Y.

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ

ГРОШІ до Европи

або спровадити кого з родини тут до Америки;

Коли хочете віднайти своїх близьких, з котрими Ви затратили звязь, або коли хочете післати їм поміч річами і продуктами, коли хочете продати або купити 12-23

КОРОНИ

рублі, марки, облїґації і другі цінности; коли Вам потрібна в чім небудь правна поміч, то звертайте ся прямо (особисто або письменно) до:

UKRAINIAN BUREAU,
25 DELANCY STREET,
NEW YORK, N. Y.

ДАРОМ Даємо даром стінний календар кождому хто замовить у нас на одного долара книжок. А хто замовить на $5, тому даємо даром за одного долара книжок.

Користайте з нагоди, бо та оферта тільки на короткий час.

Пишіть по каталоґ на 1920 р.

Замовлення приймаємо, хто пришле 25 цнт. почтовими стемпами, а решту заплатить по одержаню книжок.

Аґентів потрібно.

INTERNATIONAL BOOK STORE,
Box 106, Sta. D., New York, N. Y.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручае всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКРІНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

НОВИНКИ.

Арештованнє небезпечних анархістів.

В Патерсон, Ню Джерзи, аґенти міністерства справедливости арештували 29 небезпечних анархістів і відставили їх усіх на Остров Сліз в Ню Йорку, відки вони будуть депортовані. При арештованих найдено много револьверів, ножів і бомб. Всі арештовані по національности Італійці. Вони належали до італійської анархістичної організації „Нова Ера", котра вірить в убийства і морди яко средства для виборення своїх цілий.

Сих анархістів тайна поліція слідила повних шість місяців. Слідство велося тайно, бо навіть у міністерстві справедливости у Вашінґтоні знали про нього лише три особи. „Нуову Еру" зорґанізовано 25 літ тому, а почин до того дав анархіст Брещі, що замордував італійського короля Ґумберта. Ся орґанізація мала свої відділи в Бостоні, Ню Йорку, Філядельфії, Ню Бедфорді, Рочестер і в деяких меньших містах. Сподіватися треба, що в тих містах піидуть тепер арештовання, бо тайна поліція захопила всі книги головної орґанізації, а в них були всі імена і адреси членів, приналежних до сеї орґанізації.

Ню Джерзи буде мати пиво.

Заноситься на таке, що лише одинокий стейт Ню Джерзи буде мати в себе пиво. Тепер в соймі є два законопроекти; один домагається 3-процентового пива, а другий 4-процентового пива. Ґубернатор Едвардс є за тим, аби сойм приняв другий проект. Коли Едвардса спитали, чи він підпише ухвалу сойму про 3-процентове пиво, на случай як сойм таку ухвалу прийме, він відповів: „Ухвалу про 3-процентове пиво я підпишу, хоч я волівби 4-процентове пиво". Ґубернатор Едвардс каже, що референдум над такою ухвалою не є вже пожадане, бо нарід, вибираючи його на ґубернатора на мокрій плятформі, вже заявився за таким пивом.

На Остров Сліз треба перекладчиків.

Іміґраційний комісар на Острові Сліз в Ню Йорку заявив, що його праця тепер є значно утруднена, з огляду на нові вимоги іміґраційного закона. Перед війною комісія перепускала денно пересічно 5.000 осіб, а нині перепускає лише 3.000. Щоби тепер цифра дійшла до передвоєнної, йому потрібно ще 110 інспекторів і 10 перекладчиків, головно для славянських мов, бо найбільшого напливу іміґрації сподіваються з Італії і славянських країв. Новий іміґраційний закон говорить, що іміґрант, коли хоче бути впущений до сеї держави, мусить знати прочитати бодай 40 слів у своїй рідній мові. Коли сього не знає, мусить завертати назад до рідного краю.

Чи має робітник право страйкувати?

У відповідь на заяву фармерів, що зорґанізоване робітництво не має леґального ані морального права страйкувати, нюйорський соціялістичний „Кол" у редакційній статті каже:

„Ми не знаємо, чи юнія має право страйкувати, чи ні, але коли має, то се право не вартає навіть 30 центів, коли її вороги мають силу заборонити робітникам страйкувати або змусити їх відкликати страйк і повернути до праці. Колиб робітники були на стільки розвинені, що вибралиб своїх представників на уряди і мали публичну силу, якою боронилиб виклинаний страйк, тоді юнії малиб не лише „право" страйкувати, але також малиб силу страйкувати.

„Право без сили є нічим. Люди мають право жити, а мимо того маємо случаї, що мущини, женщини і діти гинуть з голоду. Вони не мають сили осягнути те, що уважають в праві мати. Брак достаточної сили часто означає невдачу зреалізувати те, що після людської думки є правом. Коли робітник замісць слова „право" буде уживати слово „сила", він певно дійде до красших заключень".

Бараболяні гроші в Польщі...

Нюйорська ґазета „Ґлоб" подає таку сатиру про польські бараболі: „З Польщі надходять вісти, що бараболі заступили там гроші. Винаймаючи автомобіль в Польщі, ти кажеш шоферови, щоби віз тебе аж доки стане ґазоліни; тоді даєш йому одну сиру бараболю. За дві бараболі він або купить більше ґазоліни, або прочу дорогу перенесе тебе на плечах. За три бараболі кождий польський шофер дасть тобі ґарантію, що перевезе тебе через Атлянтійський океан і навіть не замочить оси у воді.

„Пообідавши в польськім готели, ти даєш кельнерови лупину з великої бараболі а він тобі щиро-сердечно подякує і обернеться до тебе задом, аби ти міг набрати собі срібних річий. За одну лупину хлопець в польській ґардеробі зверне тобі капелюх і дасть нагоду вибрати для себе красний чужий плащ. За одну бермудську цибулю управитель готелю винайме тобі салю на баль.

„Недавно в Городні зявився Американець з одним свіжим яйцем. Польський кабінет сейчас зібрався на тайне засіданнє і ухвалив віднестися каблоґрамою до президента Вілсона, що Польща вицофає свою просьбу о 5,000.000 долярів позички, коли американське правительство накаже свому горожанинови дати Польщі яйце. Оба правительства переговорюються тепер нотами, але треба побоюватись, що до часу, заки висхне чорнило, яйце зіпсується і не буде нікому поживочне.

„Поголоски, що Падеревскі віддав всьо своє богатство для Поляків, уважають нині яко фальшиві. Міністерство фінансів вислало тайних аґентів і вони викрили, що Падеревскі має ще девять бушлів бараболь, кілька мішків солодкої кукурузи, кілька головок салати і трохи гороху.

„Між польськими робітниками є богато заворушень. Нині в Польщі платять робітникови пересічно два тузини бараболь на тиждень. Робітники домагаються 50% підвишки, і замісць варених, хочуть, аби бараболі були смажені на французький спосіб.

„Знова в богатих клясах є богато невдоволення задля нового доходового податку. Податковий закон каже, що той, хто має більше чим 2,346.250 бараболь, мусить дати раз в місяць красний обід польському пануючому і всім членам польського правительства"...

ПЕРША ЧИСТО

УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

Філія: American Express Company,

Пересилаемо гроші поспішними спеціяльними переказами платними в банках в Галичині.
ГАРАНТІЯ 18,000.000 ДОЛЯРІВ під якою висилаемо гроші спеціяльними переказами платними за океаном.

Не чекайте але пишіть до нас як вислати гроші аби Ваша Родина отримала за три до чотири тижні. Ви самі в листі вишлете їм і на жаданє особисте чи писемне вислана квота буде виплачена Вашим рідним без застереженя в висше згаданих банках.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ. ІДУЧИ ДО ДОМУ ЗАЙДІТЬ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШІФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК.
ПИШІТЬ ДО НАС У ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ДАРЕМНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

УСУНІТЬ НА БІК ВСІ ДРУГІ ФОНОҐРАФИ!

ФОНОҐРАФ і 5 РЕКОРДІВ ЛИШЕ 9.75

Прийшов час, що кождий може мати той фоноґраф за $ 9.75 тільки. Тільки подивіть ся на сю красну машинку. Чи чули ви, аби хтось дістав щось подібного по так низькій ціні? Ні, і ви не будете мати ніколи другої подібної спосібности дістати такого фоноґрафу по так низькій ціні, яку ми сферуємо днесь. Той фоноґраф є зроблений дуже сильно і прекрасно викінчений, грає великі і малі рекорди однаково, два за одним накрученєм. Голос видає голосний і виразний, немов високої ціни машини. Той фоноґраф є дуже вигідний, не тяжкий; можна його носити всюди, на пікнік, до ліса, до ваших приятелів або де тільки забажаете собі. Також кождий один, хто має намір виїхати до Европи, повинен мати сю машинку, вона може бути уміщена в поїзді, на шифі і грає вам там де ви є, коли в Европі не тільки ви, але і ваші приятелі та ваша родина буде любувати ся грою ріжних співів ріжних артистів. Той фоноґраф є вартий що найменше $15.00, але в цїли познакомленя публики з нашими фоноґрафами, ми будемо продавати їх по менше як фабричній ціні, — два тисячі тільки по $9.75. Хто пришле на се оголошенє і замовлене на фоноґраф сейчас, той дістане в презенті 5 рекордів і 100 голок ЦІЛКОМ ДАРОМ. Хто замовить дві або більше, дістане до кождої машини 8 рекордів і 200 голок ДАРОМ. Ми не жадаємо гроший наперед, пришліть нам тільки ваше імя і адресу, також $1.00 як завдаток, а решту доплатите при доручению вашій хаті. Ми продаємо ті фоноґрафи не тільки в Шикаґо, ми посилаємо їх через почту по усїх усюдах Злучених Держав, не робить ріжниці де ви мешкаєте. З Канади і з поза границь Злучених Держав просить ся присилати гроші наперед. Ви ніколи не будете мати спосібности як ся, другий раз, тому скористайте з нагоди і пришліть нам ваше замовлене сейчас. 10ч25

UNION PRACTICAL COMPANY,
1065 Milwaukee Avenue. Dept. 29. Chicago, Ill.

До КРАЮ!

ШИФКАРТИ: До РОТТЕРДАМУ $85.—Корабель „НЮ АМСТЕРДАМ" відходить 21. лютого.
До ГАМБУРҐА $100. — Корабель „САКСОНІЯ" відходить 21. лютого, а „МОНГОЛІЯ" 25. лютого.
До АНТВЕРПІЇ $65.—Корабель „ЛЯПЛЯНД" відходить 25. лютого.
До ҐДАНЬСКА $117.—Корабель „ОСКАР II." відходить 21. лютого, а „МЕКСИКО" 25. лютого до ҐДАНЬСКА впрост. Шифкарта на корабель „МЕКСИКО" Коштує лише $110.
Присилайте сейчас завдатки на зарезервоване місця.
ПОСИЛАЄМО гроші до краю по НАЙНИЗШІМ КУРСІ і з ПОВНОЮ ҐАРАНТІЄЮ.

MORRIS ENGEL, Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ГОДИННИК КОЛІЄВИЙ

СИСТЕМИ „РОСКОП" ПАТЕНТ.

Тисячі долярів люди видають на ріжні годинники, а не мають з них жадної користи, а то тому, що не знають які годинники є найліпші. Одним з найліпших годинників в сьвіті є тільки годинник СТАРОКРАЄВИЙ системи „РОСКОП ПАТЕНТ". Годинники ті є дуже добре звісні по цілім сьвіті, а хто його спровадить, то сей годинник вистарчить йому на ціле жите. Можна його уживати до праці і на сьвята. Дуже гарно і сильно зроблений в чисто ніклевих ковертах, посідає чисто ніклевий верк, дуже докладно урегульований, що не спізняеть ся ані на мінуту. Такий годинник є варт около $10.00, але ми в цїли познакомленя публики з тими годинниками, постановилисьмо продавати через короткий час по фабричній ціні, се є по $5.95. Додатково до годинника вишлемо гарний грубо золочений ланцюшок. Також вишлемо цїлком ДАРОМ НОВО-ВИНАЙДЕНИЙ ПОЯС до ношеня гроший, котрий є зроблений з сильної, мягкої шкіри і містить в собі 4 великі кишені. В тім поясі можна носити хочби і тисячі долярів і ніхто Вам їх не витягне і ніколи не згубите. Зроблений так, що пасує на кождого мущину. 16ч25

УВАГА: Коли хочете дістати правдивий РОСКОП ПАТЕНТ СТАРОКРАЄВИЙ годинник, то замовляйте у нас, а будете вдоволені. Коли отже хочете скористати з сеї оферти, то пришліть тільки 25 цнт. марками, а ми сейчас вишлемо годинник, ланцюшок і пояс до ношеня гроший, решту гроший доплатите коли принесуть Вам ті річи на Вашу адресу. Пишіть сейчас і адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY, Dept. 45,
1219 NORTH IRVING AVENUE, CHICAGO, ILL.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляєсь Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1920 для членів Українського Народного Союза вже розпочалась і що в останних днях вислано на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

Через Амерікен Рейлвей Експрес Ко. вислано 16. лютого 1920 календарі для слідуючих відділів: 80, 100, 106 (3 пакунки), 107, 139, 165 (2 пакунки), 218 (3 пакунки), 220 (2 пакунки), 221 (5 пакунків), 251.

Присім пригадуєть ся ПП. Секретарям дотичних відділів, що вислані на їх адреси календарі є призначені для всіх членів, котрі заплатили по 30 цнт. до У. Н. Союза в місяці грудни.

Просить ся ПП. Секретарів дотичних відділів, щоби одержані календарі роздали членам на найблизшім мітінґу, а на случай неодержаня висланої на їх адресу посилки, зголосились до дотичних урядників почтових, а колиб оказалось, що посилка затратила ся, належить про се сейчас повідомити уряд У. Н. Союза.

Гол. Уряд У. Н. Союза.

СТАРИЙ ТИ ТАЙ НЕЗДУЖАЄШ, СИВУ БОРОДУ МАЄШ А РВЕШСЯ ПОМІЖ ЛЮДИЙ І МЕНЕ ЩЕ ВСТИДАЄШ...

Зі старим навіть і жінка встидається іти поміж людий. Але старий не мусів би бути старим, колиб мав розум. Молодість та сьвіжість дається задержати. Один французький лікар оповістив, що він зморщки усуне, і чоловік буде мов молодий. Є се можлива річ, але є і забезпека перед старістю. Другий знова лікар припоручав пити маслянку, а чоловік доживе пізного року. Він сам пив маслянку, але вмер не доживши 60-го року. Може, що маслянка є добра, але ніхто не заперечить, що лічниче вино є ліпше від маслянки. Босакове Лічниче Гірке Вино, котре обіймає в собі усі найбільше цілющі складники додасть більше сили і еластичности хочби і старшому чоловікови як що иншого. Лічничим вином обновляється кров, дає їй жите, ліпше круженє і усьвіжує. Тому хто хоче собі задержати молодість хочби і в пізнім віці, най не забуде замовити собі Босакове Лічниче Гірке Вино. Пишіть за тим лікарством під адресою: BOSAK MANUFACTURING COMPANY, Scranton, Pa. Се лічниче вино поправить вашу ослаблену кров, і поможе вам до її обновленя, до жил дасть вам сьвіжу здорову кров. Не беріть конфект. Дістанете того вина в кождій аптиці як і склепі, а коли його там не мають, пишіть просто до фабрикантів, як висше подана адреса.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою диренцією старанна, цілковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

CORRECT ENGLISH
HOW TO USE IT
A MONTHLY MAGAZINE
$2.50 THE YEAR
Send 10 cents for Sample Copy
— to —
CORRECT ENGLISH PUB. CO.,
EVANSTON, ILLINOIS

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних лїків і певним средством проти ревматизму, болїв плечий, коленя і болїв грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до ґенерального аґента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли досі бути вилїчені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ баданю та пізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кровну, шкірну або скомплїковану недугу; або коли Вам долягає терпіння жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливляють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало поміч підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовано ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недбалість і невластиве лїчене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все висмотреного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** В неділі від 10 до 2. попол.
СПЕЦІЯЛІСТ
749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всї найновійші моделї автомобілїв. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Запишіться до нашої школи. — I. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділї до 12. г. в пол. Пишіть по катальоґ
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найліпших способів лїченя в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Геморої рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один долар заплатите, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1. (Близко 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

12.000 слів чужого походженя в українській мові. Зібрали др. Зенїн Кузеля і Микола Чайковський.

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ.
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N.J.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги кровні і скірні, вичерпане, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-лїтну безперервну практику в медицині і оперованю в стейті Пенсильвенія лїченя хронїчних недуг нервових і скомплікованих слабостий я Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найліпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїчене і пряме застрікуване крови через щіплене бензольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street
СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.
ПОРАДА ДАРОМ.
ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.
І вейдайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. Colhouer 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.
В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіня і усунуть всякі невевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладжене. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти досі пільги у Ваших терпінях і чуєтесь звевірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінению найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, кроші, прищи, ослаблене членів тіла; болячки, скірні викиди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку вашір, ревматичні болї, прищі? Сі як і другі недуги є першою проявою, яка може навести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лїк проф. Ерліха 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часі. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є вовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Зволїкане є небезпечне.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.